

Xəbər
Tərtərdə
toy yasa
çevrildi -
1 ölü
 yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 15 avqust 2016-cı il Bazar ertəsi № 178 (6499) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Bu gün hüquq müdafiəçiləri Natiq Cəfəri ilə bağlı toplanır

İqtisadçının azadlığı üçün görüş istəniləcək;
Novella Cəfəroğlu: "O, həbs edilən gündən səkdayıq";
Qubad İbadovlu: "Həmrəylik nümayiş etdirməliyik"

yazısı səh.3-də

Türkiyə səfiri ANS TV-nin qapadılması haqda ilk dəfə qəzetimizə danışdı - müsahibə

yazısı səh. 8 və 9-da

Beynəlxalq təşkilatlardan Azərbaycandakı referendumla susqun reaksiyanın sirri

yazısı səh.4-də

Ali Məhkəməyə inanılmaz şikayət - zərərçəkən təqsirləndirilənə azadlıq tələb edir

yazısı səh.10-da

Türkiyədəki çevriliş cəhdindən bir ay ötdü - qardaş ölkə böhrandan qurtuldu mu?

yazısı səh.3-də

Xalq artistinin qızı erməni stilistə görə ölkədən gedir

yazısı səh.12-də

Manatın 24 yaşı tamam oldu - müstəqilliyimizin əsas atributu əvvəlki mövqeyinə qayıda biləcək mi?

yazısı səh.4-də

Rusiyadan əlini üzən ermənilər Obamaya üz tutdular

yazısı səh.11-də

Azərbaycanın ən ucuz turizm məkanı - Şeki...

yazısı səh.13-də

"Şərqi bazarı" bağlanır: satıcılar alıcı üzünə həsrət qalıb

yazısı səh.13-də

Düşmən ölkə "ofsayd" duruma salınır

ERMƏNİSTANDA TƏKLƏNMƏ VƏ DE-İŞGAL XOFU - SERJİN FİASKOLU MOSKVA SƏFƏRİNİN PƏRDƏARXASI

Qarabağ məsələsinə Bakı və Ankaranın artan təsirləri, Kremlin yanaşması işğalçını ikiqat təlaşlandırır; **türkiyəli ekspert:** "Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycan prezidentlərinin görüşündən sonra konflikt daha intensiv müzakirə ediləcək"; **erməni əsilli rusiyalı politoloq:** "Azərbaycanın torpaqları gec-tez qaytarılacaq..."

yazısı səh.7-də

Həbsdəki "mahmudovçular" xüsusi nəzarətə götürüldülər

Akif Çovdarovun "intiharı" sabiq MTN-çilərin vəziyyətini daha da ağırlaşdırdı - son gəlişmə

yazısı səh.10-da

Sərdar Cəlaloğlu Vətənə döndü və "Yeni Müsavat"a önəmli açıqlamalar verdi
 yazısı səh.5-də

Sələmçi deputatın daha bir qurbanı üzə çıxdı
 yazısı səh.4-də

Siyavuş Novruzovun adından yayılan açıqlama aranı qatdı
 yazısı səh.5-də

Nadir Qafar zadədən izləyicilərinə qarşı şok söyüşlər

Qalmaqallı ifadələri ilə tez-tez gündəmə gələn müğənni Nadir Qafar zadə bu dəfə sosial şəbəkədə izləyicilərini söyməklə qalmaqal yaradıb. Buna səbəb müğənninin öz "İnstagram" səhifəsində paylaşdığı istirahət şəkilləri olub. Belə ki, şəkillərin altında gələn tənqidi şərhlər müğənnini özündən çıxarıb və o, izləyicilərinə şok edici söyüşlərlə cavab verib.

Etik qaydaları aşdığından həmin ifadələri təqdim edə bilmirik. Müğənni sonradan həmin şərhləri və fonu səhifəsindən qaldırıb. Bundan ürəyi soyumayan müğənni daha sonra ona qarşı təhqiredici şərh yazan izləyicilərinə ismaric göndərmiş: "Bütün Azərbaycana salamlar! Məni seyənləri Allah saxlasın, sevməyənləri onsuz da savadsız və zövqsüz cahillərdir! Çünki mənim varlığım onları narahət edir! Mən Allahın mübarək və seçilmiş bəndəsiyəm! Nə xoş mənə! Səhifəmə girib təhqir və söyüşlər yazanlar, yazdıqlarınız özünü, ananıza, bacınıza və bütün nəslinizə! İndi ürəkli oğlan yazsın, amma telefon nömrəsi də qoysun. Mən isə kefdəyəm! Allah sizi kölə, şanssız və yazıq yaradıb! Mən nə edim? Dostlarıma isə eşq olsun!"

Müğənninin bu statusu da mətbuat səhifələrinə çıxdıqdan sonra silinib. O, daha bir status paylaşaraq onu təhqir edənlərə 10 qat cavab verəcəyini diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, müğənninin bu cür davranışı ictimaiyyətdə, sosial şəbəkələrdə ciddi rezonans doğurub, sərt təpki yaradıb.

□ Xalidə Gəray

Övladını müalicə etdirə bilməyən atanın evini də bank aldı

"5 yaşlı oğlum Nurlan iki yaşından bu günə kimi bronxial asmadan əziyyət çəkir, inqalyasiya aparatından asılı vəziyyətdə yaşayır. Həftəlik dərmanı 50-70 manat pul tutur. Oğlumu müalicə etdirməyə maddi imkanım yoxdur. Övladım gözlerimin önündə hər gün əziyyət çəkir".

Bu sözləri Şamaxı rayonu, Göylər kənd sakini, çarəsiz ata Zamiq Bəşirov redaksiyamıza göndərdiyi məktubunda yazır. O bu barədə dəfələrlə

prezidentə, aidiyyəti qurumlara müraciət etsə də, müsbət cavab almadığını və qəzet vasitəsi ilə bir daha imdad dilədiyini bildirir: "Ölkə başçısına 300 dəfədən çox məktub ünvanlamışam. Təəssüf ki, heç birini ona çatdırmayıblar. Əgər məktublar çatsaydı, mütləq köməklik edərdi. İyulun 4-də Heydər Əliyev Fondunda prezidentin iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi Vahid Axundovun qəbulunda oldum. Dedi ki, kömək edəcəm. Ancaq 3 ay keçməsinə baxmayaraq heç bir köməklik edilməyib. Xəstə övladımın birgə hələ də gözləyirəm. Dövlət strukturlarında o şəxs qalmayıb ki, müraciət etməyim. Ancaq bu müraciətlərimə baxmayaraq heç bir müsbət nəticə əldə edə bilməmişəm. Övladım iki dəfə baş beyin əməliyyatı keçirib, bir dəfə ağır yanq xəsarəti alıb, iki yaşından bu günə kimi bronxial asmadan əziyyət çəkir. İnqalyasiya aparatından asılı vəziyyətdədir. Həftəlik dərmanı 50-70 manat pul tutur. Özüm işləmirəm. Həyat yoldaşım yaddaş pozğunluğundan əziyyət çəkir. Anam xəstədir. İki dəfə infarkt vurmuş babama baxıram. Övladımın müalicəsi üçün evimi girov qoyub bankdan kredit götürdüm. İndi krediti də verə bilmədiyim üçün bank evimi əlimdən alıb. Qızım birinci sinfə gedəcək. Hələ də bir qələm ala bilməmişəm. Evimi bank əlimdən aldığı üçün qızımı harda məktəbə qoyacağımı bilmirəm".

Məktubda "prezident bütün bunlardan xəbərdar olsaydı, yardım əlini uzadacağına inandığını" yazan Z. Bəşirov son çarə olaraq Avropa Şurasına müraciət edəcəyini bildirib: "Sizdən xahiş edirəm, ya mənə köməklik edin, ya da uzunmüddətli kredit ayrılmasına yardımçı olun ki, evimi geri qaytarım. Övladımın müalicəsini apara bilim".

□ Günel MANAFLI

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödəniş formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Müsavat" - 0.60 AZN
- və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir: Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Bakıda universitet yataqxanası yandı

Dünən Bakıda yataqxana binasında yanğın olub. Musavat.com-un məlumatına görə, hadisə Yasamal rayonunda, BDU-nun yataqxanasında baş verib. Yanğın 9 mərtəbəli yataqxana binasının sonuncu mərtəbəsindən başlayıb.

BDU-nun mətbuat xidmətindən Musavat.com-a verilən xəbərə görə, yanğın Bakı Dövlət Universitetinin yaşayış olmayan 8 saylı yataqxanasının 8-ci mərtəbəsində baş verib. 5 kv.m ərazini əhatə edən yanğın həmin mərtəbəyə toplanmış və istifadə edilməyən taxtaların alışması nəticəsində baş verib.

Qeyd edək ki, BDU yataqxanalarında məskunlaşmış məcburi köçkünlərin Müşfiqabad qəsəbəsində onlar üçün inşa edilmiş yaşayış kompleksinə köçürülməsindən sonra yanğın baş vermiş 8 saylı yataqxanaya qaz və elektrik enerjisinin verilməsi dayandırılıb.

Yanğın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən qısa müddətdə söndürülüb, xəsarət alan yoxdur.

Qırğızıstan prezidentindən qalmaqallı açıqlama

Qırğızıstan prezidenti Almazbek Atambayev hicablı qadınlar barəsində qalmaqallı açıqlamalar verib. Musavat.com xəbər verir ki, Qırğızıstanın paytaxtı Bişkekdə islami geyim olan çarşab kəçələrdə asılan afişalarda tənqid olunub, milli qırğız geyimləri ilə müqayisə edilmişdi.

Mövzu ilə əlaqədar açıqlama verən Qırğızıstan prezidenti "Mini etək geyinən qadınlar "canlı bomba" olmur" deyib. Atambayev afişalar asıldıqdan sonra mini etək geyinən qadınların hədəf alındığını bildirərək onları müdafiə edib: "Bizim qadınlarımız 1950-ci ildən bəri mini etək geyinir və heç vaxt "canlı bomba" olmayıblar. Geyimlər insanın fikrini dəyişdirə bilər. Qırğızıstanı bəyənmişsə, istədiyiniz yərə gedə bilərsiniz. Yol pulunu verərik, Suriyaya belə gedin".

Məlumatla görə, Qırğızıstandan Suriya və İraqa 350 nəfər cihadçının gətirdiyi təxmin edilir.

□ Günel MANAFLI

Azərbaycanda hərbi obyekt tikən türk iş adamı: "Məni tora saldılar..."

10 il ərzində Azərbaycan müxtəlif inşaat layihələri həyata keçirən və son olaraq hərbi obyektin tikintisini başa vuran türk iş adamı Mehmet Əli Metin fətullahçılardan toruna düşərək böyük məbləğdə ziyan etdiyini deyir.

Virtualaz.org "Aksam" qəzetinə istinadən xəbər verir ki, Ankarada qeydiyyatdan keçən "Metin Mert İnşaat" şirkətinin sahibi olan Mehmet Ali Metin 2013-cü ildə İraqın şimalında inşaat işinə girib. Duhok şəhərində inşaat layihəsini tamamlayıb.

2015-ci ildə Adyamandan olan M.S. adlı iş adamı Ərbildə ona 25 mərtəbəli yaşayış binasının tikintisində ortaqlıq təklif edib. İnşaatçı deyir ki, sonradan fətullahçı olduğunu öyrəndiyi həmin iş adamı ona 250 min dollar xərcləyib, daha sonra ortaqlıqdan çəkilib. Ardınca Mehmet Ali Metinə inşaatı öz hesabına başa çatdırması üçün təzyiqlər başlayıb. Onun pasportunu oğurlayıblar, polis təzyiqləri ilə üzləşib, ölümle hədələyiblər.

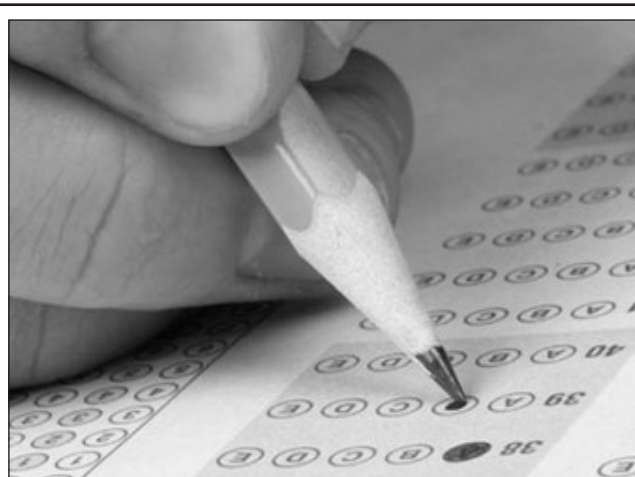
Nəhayət, iş adamı qeyri-legal yolla Türkiyəyə keçərək İraqın şimalındakı fətullahçı şəbəkənin onun başına gətirdikləri haqda ərizə yazıb. İş adamı deyir ki, Ərbildə olanda fətullahçıların Türkiyədən onlarla iş adamını bu cür aldatdığını, onların 15-20 milyon dollarını mənimsədiyini deyir. Bildirir ki, İraqın şimalında FETÖ-nün güclü şəbəkəsi fəaliyyət göstərir.

"Metin Mert İnşaat" şirkəti Azərbaycanda yol tikintisindən tutmuş yaşayış binalarına, villalara və pirofabrik tikililərə qədər bir çox sahələrdə işləyib.

Bu gün 34° isti olacaq

Avqustun 15-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava dəyişəcək. Abşeron, yağmursuz olacaq. Şimal-qərb küləyi aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 23-27° isti, gündüz 29-34° isti olacaq. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinə xəbər verir ki, Bakıda gecə 24-26° isti, gündüz 30-32° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 755 mm civə sütunundan 763 mm civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət gecə 60-70%, gündüz 25-45% təşkil edəcək. Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu Sumqayıt, Novxanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəh, Zaqlubada 25-26°, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlanda 26-27°, Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda 28-29° isti olacağı gözlənilir.

Bu gün boş qalan yerlərə ixtisas seçimi başlayır

Avqustun 15-dən ali təhsil müəssisələrinin boş qalan (vakant) plan yerlərinə ixtisas seçimi başlayacaq və avqustun 19-dək davam edəcək. Abituriyentlər boş qalan yerlərin siyahısı ilə "Abituriyent" jurnalının 8-ci sayında tanış ola bilərlər.

Bundan başqa abituriyentlər elektron ərizədə ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinin ixtisasları ilə yanaşı orta ixtisas təhsil müəssisələrinin (kolleclərin) ixtisaslarının da kodlarını göstərə bilərlər. Orta ixtisas təhsil müəssisələrinin qəbul aparılan ixtisasları "Abituriyent" jurnalının 5-ci sayında dərc olunub.

Tələbə Qəbulu Üzrə Dövlət Komissiyasının məlumatına görə, ali məktəblərdə abituriyentlər üçün ayrılan yerdən 18 faizi, yeni 7513 yer boş qalıb. Boş qalan yerlərə yerləşdirmənin ikinci mərhələsi isə avqustun 15-də aparılacaq. Abituriyentlərə seçim üçün 20 ixtisas seçmək hüququ veriləcək. Yerləşdirmənin ilkin mərhələsində qruplar üzrə boş qalan yerlər isə 10-20 faiz arasında dəyişir. I qrupda 20,69 faiz, ikinci qrupda 19,98 faiz, 3-cü qrupda 13,12 faiz, 4-cü qrupda 20,27 faiz, 5-ci qrupda isə 10,79 faiz yer boş qalıb. Bu zaman abituriyentlər ali məktəblərlə yanaşı qəbul olmaq istədikləri kollecləri də seçə bilərlər. TQDK-nın məlumatına görə, statistikaya əsasən, ali təhsil müəssisələrinin 41736 plan yerinin müsabiqəsində 38118 abituriyent iştirak edib. Onlardan 34224 nəfəri ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunub. Qəbul olanların 16369 nəfərini oğlanlar, 17855 nəfərini isə qızlar təşkil edir. Ümumilikdə isə 12309 nəfər dövlət sifarişi əsasında, 21915 nəfər isə ödənişli əsaslarla təhsil almaq hüququ əldə edib.

□ Günel MANAFLI

Türkiyədə baş verən 15 iyul qiyamının bu gün bir ayı tamam olur. Keçən müddət ərzində qardaş ölkə ciddi siyasi böhran yaşasa da, artıq bulanıq sular durulmağa başlayıb. Xüsusilə, 7 avqustda 5 milyona yaxın insanın iştirak etdiyi "Demokratiya və Şəhidlər" mitinqinin keçirilməsi türk xalqının iradəsi ni ortaya qoymuş oldu.

yim "Beşinci kolon" təməzlənir. Bunlar Türkiyə hökumətini tam əhatə ediblər. Görünən odur ki, onlar təkə silahlı qüvvələrlə deyillər. Polis, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat xidmətində, prokurorluq və məhkəmə sistemində, eləcə də başqa orqanlarda təmsil olunurlar. Qardaş ölkədə elə bir sistem yoxdur ki, orada "Beşinci kolon"un nümayəndəsi olmasın. Bu şəbəkənin sıradan çıxarıl-

vaxtlarda dövlət çevrilişinə cəhd halları olmasa da, iqtisadiyyata hücum, saray çevrilişləri cəhdləri, sui-qəsd hadisələri və bu kimi hallar gözənlənir".

Təhlükəsizlik üzrə ekspert son bir ayda Türkiyənin hansı nöqtədən haraya doğru getdiyini də sadaladı: "Siyasi sahədə böyük açılış oldu. Siyasilər anladılar ki, Türkiyənin gələcəyi demokratiya ilə bağlıdır.

bilər. Bütün sahələrdə demokratik islahatlar aparılmalıdır. Bundan ötrü də siyasi iradəni görürük. Amma bu uzun bir prosesdir. Bunu AKP iqtidarının müxalifətlə birlikdə aparıb-aparmayacağına görə çəyik. Türkiyənin bu hadisələrdən güclənərək çıxması, bunun regiona təsiri, yaxud strateji hücumlar qarşısında gerilməsi, qarşı tərəfin güc-

Türkiyədə hərbi çevriliş cəhdindən bir ay ötür - qardaş ölkə böhrandan qurtuldumu?

Artıq sular durulmağa başlayır; Türkiyənin Qərbdən uzaqlaşaraq Rusiya və İranla yaxınlaşması regiona nə vəd edir?

Sülhəddin Əkbər: "Türk xalqı 15 iyuldan əvvəlki xalq deyil..."

Hərbi çevriliş cəhdində iştirakları ehtimal olunan şəxslərin həbsləri davam etsə də, bu mərhələ də getdikcə yekunlaşır. Hər keçən gün yaranan problemləri geridə qoyur. Doğrudur, 15 iyul gecəsindən sonra Türkiyə hökumətinin Qərblə münasibətləri pisləşdi, amma əvəzində aylarla davam edən Rusiya ilə gərginlik tam olaraq aradan qalxdı. Ekspertlər bunu qiyamdan sonra türk hökumətinin ən böyük uğurlarından biri kimi qələmə verirlər.

Sabiq MTN-çi, Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər hesab edir ki, bu hadisələrdən sonra ilk dəfə olaraq, türk xalqı demokratiyaya və demokratik hakimiyyətə sahib çıxdı: "Bu hadisələr yalnız bir qiyam kimi qiymətləndirilməməlidir. Dövlət çevrilişinə uğursuz cəhd Türkiyəyə olan uzunmüddətli strateji hücumun bir tərkib hissəsidir. Bu hadisələr belə baxmaq lazımdır. Dar çərçivədə baxsaq, yanlış qənaətə gələ bilərik. Hərbi çevriliş uğursuzluqla nəticələnməsində həlledici rol türk xalqı oynadı. Bu, Türkiyə tarixində yeni hadisə idi. Bütün bunlar türk xalqının azadlıq və demokratiyanı haqq etdiyini göstərir. Türk xalqının demokratiyaya sahib olması eyni mövqedə olmasa Türkiyə cəmiyyəti üçün ilk idi. Buna görə böhrandan çıxış uzun zaman almadı. Dövlət çevrilişinə uğursuz cəhdən bir ay keçib və baxsaq görürük ki, böhranın kəskin dövrü arxada qalıb. Burada hakim komandanın liderinin liderlik keyfiyyətləri, xalqın və medianın gücü, eləcə də müxalifətin birliyi mühüm rol oynadı. Amma kəskin dövr geridə qalsa da, əvvəldə qeyd etdiyim kimi, bu strateji hücumdur və zamana hesablanıb. Bu hücum hələ başa çatmayıb. Bunu Türkiyə hakimiyyəti də anlayır. Ona görə də, daim hazırlıqlı formadadır. Həbslər və saxlanmalarla yanaşı, böyük təmizləmələr aparılır. Hər zaman Azərbaycan üçün qeyd etdi-

masını uzun zaman alacaq. İrəlilədi görülməsi çox işlər var. Təmizləmə prosesində böyük boşluqlar yaranacaq. Bunun qısa zamanda doldurulması tələb olunur. Burada ciddi kədr islahatından söhbət gedir ki, bunu da Türkiyə hökuməti anlamamış deyil. Hazırda bütün sahələrdə ciddi islahatlar aparılır. Bizim Azərbaycan üçün dediyimiz modeli artıq Türkiyə tətbiq edir, yəni "Beşinci kolon"un təmizlənməsi və vətənpərvər, peşəkar kadrların önə çəkilməsi. Təcürübə göstərdi ki, böhranlı və ekstremal vəziyyətdə bu kadrlar öz sədaqətlərini nümayiş etdirirlər. Vətəni, millətini sevmə heç bir məmur dövlətə xəyanət edə bilməz".

S.Əkbərə görə, bunu Azərbaycan hakimiyyəti də nəzərə almalı və ciddi nəticə çıxarmalıdır: "Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, qarşı tərəf, yəni dövlət çevrilişində iştirak edənlər də boş durmayacaqlar. Strateji hücum davam edəcək. Diqqət edirsinizsə, son günlərdə PKK-nın hücumları artıb. Kəşfiyyat xəbərləri var ki, Gülen camaatı ilə İŞİD və PKK arasında əlaqələr var. Hazırda danışıqların getdiyi və onların sui-qəsd planına cəlb oluna biləcəkləri bildirilir. AKP-nin yaranmasının ildönümüdür və bu günlərə də hər hansı bir hadisənin təsadüf edəcəyi gözlənilir. Yaxın

Müasir dövlət həmişə dediyim kimi, demokratikləşmiş və sənayelənmiş dövlətdir. Müasir dövrdə inkişaf demokratiyadan keçir. Bu sahədə yeni açılımlar olmalıdır. Türkiyə cəmiyyəti haqq etdiyi rifaha qovuşmalıdır. Türkiyə hökuməti bu istiqamətdə ciddi addımlar atacaqsa, cəmiyyətdə sosial və siyasi rifah yaxşılaşacaq. Eyni zamanda Türkiyə strateji həmlələr qarşısında daha dayanıqlı vəziyyətə gələcək".

S.Əkbər qardaş ölkədə baş verənlərin regiona nə vəd etdiyinə də toxundu: "Bütün region, həmçinin türk-müsəlman dövlətləri gördülər ki, demokratiyasız inkişaf mümkün deyil. Bir növ demokratiya anlaşılmağa başladı. O cəmiyyətlər ki, demokratiyanı dərk edirlər, onun gücünü də görürlər. Türk xalqı 15 iyuldan əvvəlki xalq deyil. Artıq özləri ilə fəxr edirlər. Qonşu türk-müsəlman xalqları da onlarla fəxr edirlər. Qərb deyirdi ki, İslamla demokratiya bir arada mümkün deyil. Amma indi Qərb şokdadır. Onlar gördülər ki, türk xalqı neinki demokratiyaya, hətta bunun üçün canından keçməyə hazırdır. Bu, böyük hadisədir. Baş verən hadisələrin ən böyük nəticəsi kimi türk xalqının yeni bir mərhələyə yüksəlməsini göstərmək istərdim. Türkiyə Cümhuriyyəti müasir dövlət quruculuğuna başlaya

lənmesi başqa-başqa variantlardır. İndiki halda bunun xarici təsirləri görünməyə başlayıb. Türkiyə hökuməti və cəmiyyəti Qərbdən ciddi narazıdır. Nə ABŞ, nə də Avropa Birliyi bu sınaqdan uğurla çıxa bilmədilər. Onların çevriliş cəhdinə mövqeləri birmənalı olmadı. Demokratik hakimiyyətin yanında olmadılar. Əksinə hərbi çevrilişin uğursuzluğundan məyusluq yaşadılar. Bu da Türkiyəni regional oyunçularla işbirliyinə getməyə vadar etdi - ilk növbədə də Rusiya və İranla. Avqustun 13-də Türkiyənin baş nazirinin maraqlı açıqlaması oldu ki, qarşısındakı 6 ayda Suriya məsələsində ciddi nəticələr əldə olunsaydı, təəccüblənməyin. Bu, deməkdir ki, Türkiyənin Rusiya və İranla Suriya məsələsində ön razılaşması var. Bu həyata keçərsə, regionumuza ciddi təsiri olacaq. Qarabağ problemi ətrafında danışıqlar daha da intensivləşəcək. Qarşı tərəfin, yəni ABŞ, NATO və Avropa Birliyinin reaksiyaları mütləq olacaq. Düşünürəm ki, bu da geopolitik məkanda ciddi qarşıdurmalara səbəb olacaq. Munaqişə ocağı və onun ətrafında qarşıdurmalar gözənlənir. Bu da Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan arasında yeni siyasi gərginliyə səbəb ola bilər".

□ Cavansir ABBASLI

Bu gün hüquq müdafiəçiləri Natiq Cəfərlin ilə bağlı toplanır

İqtisadçının azadlığı üçün görüş istənəcək; **Novella Cəfəroğlu:** "Natiq həbs edilən gündən hamımız şokdayıq"; **Qubad İbadoğlu:** "Həmreylik nümayiş etdirməliyik"

Respublikaçı Alternativ Hərəkatının (REAL) icraçı katibi, iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərlinin avqustun 12-də saxlanılması son günlərin əsas gündəmi oldu. Barəsində qanunsuz sahibkarlıq və vergidən yayınma ittihamları ilə cinayət işi açılan, 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilən iqtisadçı artıq 1 saylı Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülüb.

Həbsi həftənin son günlərinə təsadüf etdiyinə görə N.Cəfərlin barəsindəki qərardan bu gün apelyasiya şikayəti verilə bilər. Bu barədə sosial şəbəkələrdə onun vəkili Cavad Cavadov status paylaşmış. Vəkil statusunda həmçinin REAL-ın icraçı katibinin həbsindən sonra onun mənzilində aparılan axtarışlarla bağlı da Apelyasiya Məhkəməsinə müraciət edəcəklərini vurğulayıb.

N.Cəfərlinin həbsi ilə bağlı hüquq müdafiəçiləri bu gün toplanacaq. Bu barədə "Yeni Müsavat" a **Novella Cəfəroğlu** məlumat verdi: "Natiq bəyin həbsi ilə bağlı avqustun 13-dən fəaliyyətə başlamışıq. Avqustun 15-də toplantımız olacaq. Rüstəm Usubovun qəbuluna düşməyə çalışacağıq. Çünki Natiq Cəfərlini prokurorluq həbs edib. Zakir Qaralovun da qəbulunda iştirak etməyə çalışacağıq. Referendumdan qabaq bu həbsə heç bir ehtiyac yox idi. Bu şəxs siyasətçidir. Çox ağıllı, savadlı bir şəxsdir. Onu yaxından tanıyan biri kimi deyə bilərəm ki, çox yaxşı insandır. Onun həbsini ancaq düşmənlər istəyə bilərdilər - Azərbaycanı xarici dövlətlər qarşısında gözəndən salmaq üçün. Özü də elə bir vaxt da Natiq həbs etdilər ki, siyasi məhbus problemi yekunlaşmaq üzrə idi. Özü də çox gülməli maddə irəli sürüblər - milyonlarla Azərbaycandan pul mənim-səyən şəxslərin qanunsuzluğu qarşısında. Mətbuatda deputatın milyonlar, dəbdəbəli villaları dərc olundu. Bunun müqabilində hansı haqla savadlı, ağıllı bir şəxs həbs edilir? Maraqlıdır ki, bu şəxsin iqtidar əleyhinə sət çıxışları, fəaliyyəti olmayıb. Natiq həbs edilən gündən hamımız şok vəziyyətindəyik. Yuxarıda adlandırdığım şəxslərlə çox çalışacağıq ki, görüş olsun, olmasa müraciətlərimiz aidiyyəti orqanlara ünvanlanacaq. Natiq orada qoymayacağıq, azadlığa çıxması üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Bu insan böyük siyasi lider deyil ki, ondan çəkimsinlər. Onun həbsini heç cür başa düşə bilmirəm. Onu həbs edənlərin də siyasəti anlaşılmalıdır".

İqtisadçı ekspertin həmçinin, **Azərbaycan Demokratiya və Rifah Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadoğlu** bütün iqtisadçılara bu məsələdə bir mövqedən çıxış etməsinin tərəfdarıdır: "Həmreylik nümayiş etdirməliyik. Bu barədə ilkin açıqlamamda məlumat vermişəm. Yəqin ki, belə bir təşəbbüs olacaq. İqtisadçılara müraciət etməklə, həm də iqtisadçılar adından öz mövqeyimizi bildirəcəyik. Amma bunları tək mənim mövqeyimlə müəyyənləşdirmək çətinidir. İqtisadçıların bu istiqamətdə mövqeyimə münasib yanaşmalarına böyük ehtiyac var. Şəxsən mən onun həbsindən sonra yaranan boşluğun doldurulmasına çalışacam. Əvvəlkindən daha çox iqtisadi məsələlərlə bağlı şərhlərlə çıxış edəcəyəm. Həqiqətən Natiq Cəfərlinin indiki həssas məqamda, iqtisadi böhranın olduğu bir vaxtda dəyərli və əhəmiyyətli şərhləri var idi. Bu nöqtəyi-nəzərdən onun boşluğunu hiss etdirməmək üçün iqtisadi şərhlər, təkliflərlə çıxış etmək niyyətindəyəm".

Q.İbadoğlu rəhbəri olduğu təşkilatın adından iqtisadçının həbsi ilə əlaqədar bəyanat verəcəyini də qeyd etdi: "Natiq bəyi biz həmçinin ictimai fəal hesab edirik. Düşünürəm ki, onun həbsi həm də siyasi fəaliyyəti ilə bağlıdır. Bu baxımdan Azərbaycan Demokratiya və Rifah Hərəkatının bu məsələ diqqətindədir. Biz hərəkat adından Natiq Cəfərlinin həbsi ilə bağlı bəyanatla çıxış edəcəyik. Artıq belə bir sənəd üzərində işləyirik. Yaxın günlərdə təşkilatımızın idarə heyəti adından belə bir bəyanatla çıxış edəcəyik".

□ Cavansir ABBASLI

Sələmçi deputatın daha bir qurbanı üzə çıxdı

Rüfət Quliyevdən şikayətçilərin sayı artır; parlamentin intizam Komissiyasına müraciət olundu

Deputat Rüfət Quliyevin sələmçilik fəaliyyətindən şikayətçilərin sayı artır. Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü olan deputatın faiz davasına çıxdığı şəxslərdən daha biri vəkil Ceyhun Yusifova üz tutub.

Bu haqda redaksiyamızı bilgiləndirən vəkil bildirib ki, deputat 40 illik dostu olmuş mərhum Namiq Səfərovun dul həyat yoldaşını məhkəməyə verib onun əmlaklarına həbs qoydurub. Bu məsələ ictimailəşəndən sonra məlum olub ki, Rüfət Quliyevin əsas fəaliyyət istiqaməti sələmçilikmiş.

"Rüfət Quliyevin yeni-yeni qurbanları ortaya çıxmaqdadır. Əlbəttə ki, bu çox məyusedici haldır. Bir iş adamı da mənə müraciət edib. Zaur adlı iş adamı bildirdi ki, Rüfət Quliyev ona da 10 faizlə sələmə pul verib. Zaur adlı iş adamından başqa da mənə müraciət edənlər var. O, əlavə bir neçə şəxslərin də adını çəkdi. Hazırda əlimdə həmin şəxslərlə bağlı rəsmi sənədlərin təsdiqlənmiş surətləri yoxdur deyə, konkret ad çəkmirəm. Avqustun 18-də Səbəyel Rayon Məhkəməsində hakim Zaur Əliyevin sədrliyi ilə Namiq Səfərovun ailəsinə qarşı deputatın açdığı məhkəmə çekişməsi başlayır. Mən bütün mətbuat nümayəndələrini həmin prosesi aktiv şəkildə izləməyə çağırıram. Mətbuat nümayəndələri prosesi izləməklə Rüfət Quliyevin Milli Məclis deputatının statusuna uyğun olmayan fəaliyyət göstərməsinə bir daha əmin olacaqlarına inanıram", - deyə vəkil qeyd edib.

Ceyhun Yusifov Rüfət Quliyevin deputat mandatı ilə bir araya sığmayan fəaliyyəti haqda Milli Məclisin İntizam Komissiyasına da müraciət etdiklərini bildirdi: "İntizam Komissiyasının sədri Ağacan Abiyevə rəsmi şəkildə müraciətimiz olub. Rüfət Quliyevin sələmçilik fəaliyyətinə görə cəzalandırılacağına inanıram. Onun hərəkətləri etik baxımdan, mentalitet baxımından uyğun deyil. Deputat 40 illik dostu Namiq Səfərov dünyasını dəyişəndən sonra onun həyat yoldaşından bütün əmlaklarını almaq, ələ keçirmək, yağmalamaq üçün fəaliyyətə başlayıb".

Vəkil deputatın sələmçilik fəaliyyətini qanunsuz sahibkarlıq adlandırmaqla Vergilər Nazirliyini bu məsələni araşdırmağa çağırıb: "Qanunsuz fəaliyyəti hüquqi nöqtəyi-nəzərindən qanunsuz sahibkarlıq subyektini yaradır. Qanunsuz sahibkarlıq edən şəxs isə vergidən yayınma ilə yanaşı hüquqi məsuliyyət də yaradır. Hesab edirəm Vergilər Nazirliyi də bu məsələ ilə bağlı Milli Məclis rəhbərliyinə müraciət edəcək. Rüfət Quliyev açıq şəkildə faizə pul verir. Bu fəaliyyət deputata mandat ilə bir araya sığmır. Yaxın vaxtlarda Rüfət Quliyevlə bağlı rəsmi sənədləri əldə etdikdən sonra onun digər şəxslərə qarşı da sələmçilik üzərində məhkəmə davası açdığını faktlarla açıqlayacağıq".

Vəkil deputatı qanunsuz əməllərdən çəkinməyə çağırıb.

Qeyd edək ki, deputat 2011-ci ildə Namiq Səfərova 17 min 400 dollar faizə pul verib. 2015-ci ilin aprelində N.Səfərov qəfildən dünyasını dəyişib. Bundan sonra deputat mərhumun həyat yoldaşından sələmə verdiyi 17 400 dolların qarşılığında 350 min dollardan artıq pul tələb edib. Mərhumun həyat yoldaşı bu qədər pulu verə bilməyəcəyini bildirəndə deputat mərhum dostunun əmlaklarına həbs qoydurub. Yaxın günlərdə deputatın iddiasına baxılacaq.

Deputatı dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Azərbaycanda Konstitusiyaya dəyişikliklərini nəzərdə tutan referendumun təyin edilməsindən xeyli vaxt keçsə də adətən seçki və referendum kimi ciddi hadisələrə dərhal münasibət ortaya qoymaları ilə seçilən beynəlxalq təşkilatlardan heç bir reaksiya yoxdur. Budəfəki referendumda heç kim nə müsbət, nə də mənfi tonda hər hansı mövqə bildirməyib. Bir laqeydlik olduğu açıq şəkildə ortadadır.

Beynəlxalq təşkilatların reaksiyasızlığını müxalifət partiyaları fərqli şəkildə dəyərləndirir. Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər bildirdi ki, artıq həm beynəlxalq ictimai rəydə, həm də daxili ictimai rəydə formalaşan ümumi fikir bundan ibarətdir və bu çox təhlükəli tendensiya ki, artıq heç kim Azərbaycanda demokratik seçki keçiriləcəyinə inanmır və gözləmir. Referendumda heç bir şəkildə fikir bildirilməməsi bundan qaynaqlanır: "Beynəlxalq birlik Azərbaycandakı demokratik qüvvələrin də hakimiyyətə hər hansı təsir etmə gücünün olmadığını bildiyindən, cəmiyyətin reaksiyasızlığını gördüyündən gözləmə rejiminə keçib. Daxildəki vəziyyətə uyğun davranış sərgilənir".

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn də hesab edir ki, xalq siyasi baxımdan aktiv olmadığı, müxalifət zəif və xalqa təsir edə bilməyəcək durumda olduğu üçün beynəlxalq təpki, reaksiya yoxdur: "Ən qorxulu cəhət də məhz xalqın passiv olması və müxalifətin zəifliyidir. Sosial-siyasi partlayışlar və gözlənilməz xaos situasiyaları bir qayda olaraq məhz bu cür cəmiyyətlərdə meydana gəlir. Dünya təcrübəsində buna çoxsaylı misallar var. Xalqın siyasi passivliyi və zəif müxalifət sosial partlayışlar üçün əlverişli

zəmindir. Referendumda beynəlxalq diqqətin olmaması da yaxşı əlamət deyil".

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev isə hakimiyyətin heç nədən çəkinmədən Konstitusiyaya dəyişməsi - referendumda gəlməsində beynəlxalq birliyin, xüsusən Qərbin zaman-zaman yürütdüyü ikiüzlü si-

yak. Bizə son 25 ildə Qərbdən eşitdirilən insan haqları və demokratiya barədə lay-layların yuxu üçün edildiyini görmək olmur. Azərbaycanda da eyni halın şahidiyik. Ölkəmizi transmilli şirkətlər və böyük Qərb dövlətləri sümürür. Türkiyənin AKP iqtidarının "qarmaqdan" çıxdığını duyduqda təşəbbüsləri "darbə" oldu. Baxın,

mı Qərbdən? Olmayacaq da. Çünki hakimiyyətimizlə iş birliyindədirlər. Bunlara hakimiyyət, özlərinə neft, qaz lazımdır. Ona görə də referendumda heç bir münasibət bildirmirlər. Xüsusilə də 15 iyul çevriliş təşəbbüsünün - Türkiyəni öz vassalına çevirmək cəhdinin arxasından Qərb çevrələrinin adının çıxmasından sonra geopolitik baxışlar əsaslı düzəlişlər etmişəm. Qərb siyasətinin marginallığı, pragmatizminin eybəcər siması, daha düz, simasızlığı daxilimdə narahatlıq və ikrah yaradıb. Deməli, onlar üçün də dəyərlər deyil, maraqlar öndədir. Onlar demokra-

Beynəlxalq təşkilatlardan referendumda susqun reaksiyanın səbəbi

Sülhəddin Əkbər:
"Onlar daxildəki vəziyyətə uyğun davranış sərgiləyirlər"

yasətin də rolunu olduğunu düşünür: "Biz millət olaraq, öz maraqlarımızı qorumağı öyrənməli-

Pənah Hüseyn:
"Xalq aktiv olmadığı, müxalifət zəif durumda olduğu üçün beynəlxalq təpki yoxdur"

sentyabrın 26-da Ana Yasamızın antidemokratik istiqamətə dəyişdirəcək referendumda bir təpki var-

Əli Əliyev:
"Qərb demokratiyanı deyil, öz maraqlarını üstün tutur"

tiyanı deyil, öz maraqlarını hər işdən yuxarı tuturlar".

□ E.SEYİDAĞA

Manatın 24 yaşı tamam oldu

Ölkənin müstəqilliyinin əsas atributu əvvəlki mövqeyinə qayıda biləcəkmi?

Avqustun 15-də milli valyutamız manatın 24 yaşı tamam olur. 24 ildir ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşının həyatında iştirak edən, "əl çirki" adlandırılarsa da, bir o qədər sevilən manat ölkəmizdə tədavi vasitəsidir. Qeyd edək ki, "manat" sözü, rus dilindəki "moneta" sözündən yaranıb. Bu söz isə latın dilindən alınıb və mənası "məsləhətçi" deməkdir. Onu da xatırladaq ki, Azərbaycanla yanaşı, Türkmənistanın da milli valyutası manat adlanır.

Müstəqilliyin əldə edilməsindən sonra, manat ilk dəfə 1992-ci il avqustun 15-də tədavi vasitəsi kimi istifadə olunmuşdur. Azərbaycanın manatının hazırlanmasına Ayaz Müttəllibovun vaxtında başlansa da, prezident Əbülfəz Elçibəyin dövründə reallaşdı. İlk Azərbaycan manatı 15 avqust 1992-ci ildə dövriyyəyə buraxıldı. Eyni ildə prezidentin əmri ilə ölkənin Milli Bankı yaradıldı və 1993-95-ci illərdə istifadə olunan ilk əskinaslar tədavi vasitəsi kimi buraxıldı. 1994-cü ilin 1 yanvarından etibarən isə manat ölkə ərazisində yeganə ödəniş vasitəsi oldu. Bu banknotların dizaynı Fransa Milli Bankı tərəfindən yaradıldı, orada çap edildi. Bu pullar 2006-cı ilə qədər dövriyyəyə qaldı.

2005-ci il fevralın 7-də isə prezident İlham Əliyev tərəfindən "Azərbaycan Respublikasında

pul nişanlarının nominal dəyərinin və qiymətlər miqyasının dəyişdirilməsi (denominasiyası) haqqında" fərman imzalandı və buna uyğun olaraq 2006-cı il yanvarın 1-dən etibarən yeni pul nişanları dövriyyəyə buraxıldı.

2005-ci ildə yeni növ əskinaslar buraxılırdı. 1, 5, 10, 20, 50 və 100 nominalında olan bu əskinaslar 2006-cı ilin ilk günündən etibarən dövriyyəyə verildi. Yeni manata keçid zamanı 1 yeni manat 5000 köhnə manata bərabər tutuldu. AZM abreviaturası isə AZN-ə dəyişdirildi. Müasir Azərbaycan valyutası 6 növ qəpik və 6 növ əskinasdan ibarətdir.

2009-cu ildə Azərbaycanın Milli Bankı öz adını banknotlar üzərində "Azərbaycan Mərkəzi Bankı" olaraq dəyişirdi. Manat uzun illər neinki regionun, dünyanın ən bahalı və ən möhkəm valyutalarından biri olaraq tanınsa da, dünya bazarında neftin ucuz-

laşmasından sonra 2015-ci il fevralın 21-də ilk böyük devalvasiya yaşadı. Mərkəzi Bankın qərarı ilə manatın 1 dollara görə dəyəri 33,8 faiz devalvasiyaya uğrayaraq 1.05 AZN təyin edildi.

Xatırladaq ki, daha öncə manatın bir dollara görə dəyəri sabit olaraq 0,78 AZN idi. 2015-ci il dekabrın 21-də isə manat üzən məzənnəyə keçdi və 1 ABŞ dollarının rəsmi məzənnəsi 1,55 manat səviyyəsində qərarlaşdı. Hazırda 1 dollar 1.61 manatdır. 24 illik bir döv keçən, dövlətimizin milli atributlarından biri olan manatın tarixinə iqtisadçı ekspert Qubad İbadovlu ilə nəzər saldıq.

Ekspert bildirdi ki, manat Azərbaycanın milli atributudur və hər zaman ölkə iqtisadiyyatının durumuna uyğun olaraq mövcud olub: "Bir vaxtlar Azərbaycanın böyük neft gəlirlərinin olduğu dövrdə manatın da nominasiyası gücləndi. O zaman bu çox düz-

gün addım idi. Manatın möhkəmlənməsi dövrü neft gəlirlərinin Azərbaycana daxil olduğu zaman təsadüf edirdi. Həmin dövrdə də Azərbaycan manatını stabil valyuta kimi istifadə edirdik. Manatın stabil dövründə də Azərbaycan iqtisadiyyatında neft gəlirləri hesabına bir inkişaf dövrü oldu, biznesə vəsait qoyuluşu genişləndi. Təbii ki, ölkəyə valyuta axdığına manat da hər il möhkəmləndi".

İqtisadçı onu da vurğuladı ki, son iki il Azərbaycan manatı üçün ağır dövr oldu: "Manat iki dəfə devalvasiyaya uğradı. Bu da iqtisadiyyatın durumu ilə bağlı idi. Ümmiyyətlə, bundan sonra da manatın durumu iqtisadiyyatımızın vəziyyətindən asılı olacaq. İqtisadiyyatda artım müşahidə olunacaqsa, manat da möhkəmlənəcək. İqtisadiyyatımız tenəzzülə qədər qoyulmuşsa, manat üçün bunun nəticəsi heç də arzuolunan olmayacaq. Arzu edərdim ki, manatı biz əvvəlki mövqeyinə qaytara bilək. Təbii ki, istehlakçı mövqeyindən də asılıdır, biznesin davranışlarından da asılıdır. Mən manatı 24 yaş münasibətilə təbrik edirəm. Bu bizim müstəqilliyimizin yaşdır. O dövrdə manat yeganə valyuta deyildi, hətta paralel valyutadan istifadə olunurdu. Ölkədə rus rublu işləyirdi və milli valyuta üçün bazar da işləməyə qədər də asan deyildi. İndi çox müsbət haldır ki, Azərbaycan manatı ölkədə yeganə ödəniş vahididir, milli valyutadır. Arzu edərdik ki, bank əməliyyatlarında, əmanətlərdə, kreditlərdə də Azərbaycan manatının payı yüksəlsin, manata etimad artsın. Bunun üçün də Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına ehtiyac var. O gün olsun ki, manatımızın yüzlükliklərini qeyd edək. Çünki o bizim müstəqilliyimizin atributudur".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Son aylarda mətbuat və siyasət aləmində görünməyən ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu ölkəyə qayıdıb. İngiltərədə yaşayan övladlarına baş çəkməyə gedən partiya sədri Azərbaycanda olmadığı müddətdə ölkə daxilində və dünyada ciddi proseslər baş verdi.

S.Cəlaloğlu ilə sentyabrın 26-da ölkəmizdə keçiriləcək referendum, referendum qərarından sonra ölkə müxalifətinin pərəkəndə mövqeyi və fəaliyyəti, Türkiyədə iyulun 15-də baş verən hərbi qiyam, Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin Bakı sammiti, eləcə də, Türkiyə və Rusiyanın dövlət başçılarının Peterburq görüşü və digər məsələləri şərh etdik.

ADP sədri ölkədə olmasa da, hadisələri yaxından izlədiyini bildirdi: "Hər gün, hər saat baş verənləri yaxından izlədim. Amma ölkənin daxilində olmadığımından, mətbuatla işləmədim. Bunun üçün hadisələrə mövqeyim olmadı. Qarşıdan gələn referendumla bağlı kifayət qədər yazılarım oldu. Partiyamızın da mövqeyi bu məsələdə kifayət qədər aydındır. Azərbaycanda olmadığım üçün müxalifətin referendumla bağlı bir araya gələ bilməməsi ilə maraqlana bilməmişəm. Amma onu qeyd edirəm ki, bizim referendum təcrübəmiz var. Əvvəlki referendumu xatırlayanlar bilir. Bu baxımdan hesab edirəm ki, referendumla qarşı aktiv cəhdlər dövrü arxada qalıb. Sadəcə olaraq, bundan sonrakı əlaqələri, fəaliyyəti düşünmək lazımdır. Yəqin ki, bu da olacaq. Açıq referendumla bağlı heç bir təklifim yoxdur. Bu həftə partiyamızın İdarə Heyətinin iclasını çağıraca-

cağıq. Partiyamızın mövqeyini açıq şəkildə bəyanat üzərindən açıqlayacağıq. Hər hansı bir etiraz qrupunda yer almağımız gözlənilir. Keçiriləcək bu referendum bəzi şəxslərin hakimiyyətə gəlmək yollarını bağlamaq üçündür. Bundan əvvəlki referendum da eyni məqsədi daşıyırdı. O zaman bəzi qüvvələrin iqtidara gəlməməsi üçün referendum keçirildi".

S.Cəlaloğlunun Türkiyədəki 15 iyul gecəsi ilə bağlı mövqeyi belə oldu: "Ərdoğanın xarici siyasəti ilə bağlı məqalə yazmışdım. Orada bu hadisələrin təxminini proqnozlarını vermişdim. Aparılan siyasətin Türkiyəyə böyük sürprizlər gətirəcəyini vurğulamışdım. Çünki Türkiyə bir sıra ölkələrin maraqlarını tapdalayır, onların maraqlarına daxil olurdu. Təbii ki, bu, həmin qüvvələr tərəfindən birmənalı qarşılanırsa bilməzdi. Bunların hamısı Ərdoğanın haqlı olaraq, müsəlman və türk dünyasını müdafiə etməsi ilə bağlıdır. Hesab edirəm ki, hərbi çevriliş cəhdinin baş tutmaması və hadisələrin bu cür cərəyan etməsi Türkiyəni qat-qat gücləndirdi. Bundan sonra Türkiyə düşmənləri qarşısında kifayət qədər güclü müqavimət göstərə biləcək. Düşmən qüvvələr də açıq şəkildə bir daha belə addım atmağa cəsarət etməyəcəklər. Nəzərə almaq lazımdır

Sərdar Cəlaloğlu Vətənə döndü və "Yeni Müsavat"a önəmli açıqlamalar verdi

"Referendumla qarşı aktiv cəhdlər dövrü arxada qalıb"

"Hərbi çevriliş cəhdinin baş tutmaması Türkiyəni qat-qat gücləndirdi"

ki, Türkiyə hazırda dünya siyasətini vaxtilə müəyyən edən bir dövlətin varisi kimi meydana çıxıb. Osmanlı tarixini bugünkü cümhuriyyət tarixi ilə qətiyyənlə ayırmağa çalışmalıyıq. Bu xalq bircürdüdü. Nəticədə vəziyyət Türkiyənin əleyhinə yox, xeyrinə yönəldi".

Buna da dünya gücləri yaxşı baxırlar. Ona görə çalışırlar ki, Türkiyəni ərəb və Afrika ölkələrinə çevirsinlər. Bu baxımdan aparılan siyasət üst-üstə düşür. Nəticədə vəziyyət Türkiyənin əleyhinə yox, xeyrinə yönəldi".

Sərdar bəy çoxdan gözlənilən Putin-Ərdoğan görüşünə də

toxundu: "Bu görüş Türkiyə-Rusiya arasında yaranmış soyuqluğu aradan qaldırmağa xidmət edirdi. Bu istiqamətdə proseslər inkişaf edəcək. Amma bunu Türkiyənin xarici siyasətində köklü dəyişikliklər kimi qiymətləndirmirəm. Rusiya tərəfi zaman keçdikcə öz səhvlərini dərk edib, Türkiyənin iradlarına qulaq asacaq. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə Avropa üçün nə qədər vacibdirsə, Avropa da Türkiyə üçün o qədər vacibdir. Oxşar taleli insan-

ki rolundan da söz açdı: "Düşünürəm ki, bu görüşlər Qarabağ probleminin həllində fundamental dəyişikliklərə səbəb olmayacaq. Amma hər halda irəliyə doğru bir addımdır. Bu dövlətlər arasında bəzi ziddiyyətli məqamlar var. Bunlar aradan qalxsa, irəliyə doğru addım atmaq olar. İndiki halda əsas siyasət Türkiyəni Avropa və Amerikadan ayırmaqdır. İranın Türkiyəyə xoş münasibəti o siyasətə qulluq edir ki, Türkiyə ənənəvi müttəfiqlərindən imtina eləsin.

Azərbaycan-Rusiya-İran prezidentlərinin, eləcə də, Putin-Ərdoğan görüşləri buna xidmət edir. Buradan başqa nəticə çıxarmaq olmaz. Qarşılaşdırma siyasəti burada ola bilməz. Əgər elə olsaydı, Rusiya Qarabağ məsələsində ədalətli mövqə tutar, problemin həllinə öz töhfəsini verərdi. Bu proseslərdə Ermənistanın görünməməsi onların təklənməsi anlamına gəlməməlidir. Çünki Rusiya onsuz da onların adından danışır. Onlar bir qüvvədirlər".

□ Cavanshir ABBASLI

Siyavuş Novruzovun adından yayılan açıqlama aranı qatdı

Deputat sosial şəbəkənin bağlanmasını istəməyib, amma özü deyir ki...

Sosial şəbəkələrdə YAP-ın icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzovun adından açıqlama yayılıb. Açıqlama ciddi müzakirə mövzusunda çevrilib. Deputatın ölkəmizdə sosial şəbəkələrin qəti şəkildə bağlanması ilə bağlı fikirlər səsləndirdiyi deyilir.

Doğrudur, onun adından səslənən fikirlər heç bir mətbuat orqanının xəbərinə çevrilməyib. Bu da məlumatın doğruluğuna kölgə salıb. Amma bununla belə S. Novruzov ciddi tənqidlərə tuş gəlib. Onun adından yayılan açıqlamada bu fikirlər yer alır: "Düşünürəm ki, ölkəmizdə sosial şəbəkələr birmənalı olaraq qəti şəkildə bağlanmalıdır. Cavanlarımız lazımsız işlərlə məşğul olurlar. İnanıram ki, bu, yaxın zamanlarda baş tutacaq".

Barəsində yayılan açıqlama ilə bağlı deputatın mövqeyini öyrəndik. YAP-ın icra katibinin müavini məlumatı təkbiz et-

di: "Yalandır. Belə bir fikir söyləməmişəm. Bir neçə dəfə sosial şəbəkələrdə addımdan məlumat yaymağa çalışıblar. Bu barədə təkziblərimi daim vermişəm. Bu məlumatı yayanlara münasibətim ondan ibarətdir ki, sosial şəbəkələrin əsas problemlərindən biri məhz budur. Başqa birisinin adından belə yalan məlumatlar dərc

edirlər. Yaxud da başqa birisinin adından bəzi məsələlərə şərh yazırlar. Burada canlı ünsiyyət yoxdur. Kimin kimliyi bu prosesdə belli deyil. Bir neçə dəfə yanlış keçirmişik. Bu yarıqlarda sosial şəbəkələrdə qalıb gələnləri mükafatlandırmışıq. Sonradan araşdırma aparanda görmüşük ki, sosial şəbəkələrdə adı olan şəxs tamam

başqa birisidir. Məsələn, onu hazırlayıb verən onun valideyni, yaxud yaxın birisidir. Çox vaxt sosial şəbəkələr reallığı əks etdirmir. Bir də görürsən ki, biri xaricdə oturub müxtəlif məsələlərə şərh verir, dilimizi bilən ermənilər də bundan istifadə edirlər. Ordu, dövlət quruluşu haqqında dezinformasiyalar yayırlar. İnsanlar da bunu müzakirə etməyə başlayırlar. Sonradan məlum olur ki, bu xəbəri yayan şəxsin Azərbaycana heç bir aidiyyəti yoxdur. Qəsdən belə məsələləri ortaya atırlar. Xaricdə siyasi sığınacaq almaq istəyən, eləcə də, cinayət törətmiş şəxslər sosial şəbəkələr vasitəsilə belə məsələlərdən istifadə edirlər. Sosial şəbəkələrlə bağlı mövqeyim başqa cürdür. İndi konstitusiyada nəzərdə tutulan əlavə və dəyişiklərdə sosial şəbəkələrdən istifadə ilə bağlı bəzi maddələr salınıb. Heç bir şəxs

digərinin şərəf və ləyaqətini təhqir etməməli, hüququnu pozmamalıdır. Çünki bəzən başqasını təhqir edən tapmaq mümkün olmur. Nəticədə istədiklərin yazırlar. 3 min tirajla çıxan bir qəzetdə kimsə təhqir olunursa, məhkəməyə verilir, təhqir edən kimliyi məlum olur. Nəticədə həmin şəxs qanun çərçivəsində cəzasını alır. Amma yarım milyondan artıq istifadəçinin olduğu sosial şəbəkədə kimsə təhqir olunur, amma onu təhqir edənləri cəzalandırmaq mümkün olmur".

Deputat sosial şəbəkələrin Azərbaycanda fəaliyyət göstərməsinin lehinə olduğunu söylədi: "Ümumi nəzarət lazımdır. Dünyanın əksər öndə olan ölkələrində bununla bağlı qaydalar var. Şəxsiyyət vəsiqəsi ilə qeydiyyatdan keçirsən, istənilən fikri, şərhini yazarsan. Əgər kimsə təhqir edərsənsə, məhkəmədə cavab verirsən. Qanuni forma budur. Bizdə sosial şəbəkələrdə keçmişdə yazılan anonim məktublara bənzəyir. İstənilən şəxsin adından istənilən fikirləri yazırlar. Həmin şəxs də məlumatı görməyibse, təkbiz verməyibse, müzakirə obyektinə çevrilir. Sosial şəbəkələrdən istifadə etməm. Kim addımdan məlumat yayırsa, indidən hər kəs bilsin ki, dezinformasiya xarakterlidir. Ancaq qanuni fəaliyyətə üstünlük verim".

Qeyd edək ki, zaman-zaman Azərbaycanda sosial şəbəkələrin olub-olmaması ilə bağlı ikili mövqələr səslənib. Ən çox müxalifət düşərgəsi bunun olmasının lehinə çıxış edib. Deputatın adından yayılan bu xə-

bər isə, sosial şəbəkələrin fəaliyyətini yenidən gündəmə gətirib.

Sosial şəbəkələrdən aktiv iştirak edən AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı hesab edir ki, bu məsələ zaman-zaman gündəmə gətirilir: "Belə fikirlər təsadüfi deyil. Hakimiyyət dəhlizlərində sosial şəbəkələrlə bağlı müzakirələr getdiyi istisna deyil. Çünki siyasi fəaliyyətin hazırda əsas aktiv olduğu məkan sosial şəbəkələrdir ki, hakimiyyət bundan narahat olmamış deyil. Çünki internet azaddır. Ölkəmizdə sosial şəbəkələr bağlansa, iqtidar özünü sivil dünyadan təcrid etmiş olar. Nəticədə Afrika ölkələrinə bənzər düşər. Sosial şəbəkələrdən təbii ki, öz məkrli niyyətləri üçün istifadə edənlər olub, bundan sonra da olacaq. Dünyada da belədir. Elə bir əsrdə yaşayırdı ki, internet məkanının bağlamaq mümkünə deyildir. Açıq inanmıram ki, hakimiyyət belə bir addım atar".

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazil Mustafa sosial şəbəkələri bağlamağın çətin olduğunu söylədi: "Bununla dünya texnologiyası inqilabına qarşı çıxış etmək lazım olar. Sərhədləri bağlayıb, qapalı ölkəyə çevirmək Azərbaycanı nə dərəcədə lazım ola bilər? Azərbaycan, əksinə, dünyaya açılıma ehtiyac istəyir. Sosial şəbəkələr qapadılsa, ölkəyə kim gələ bilər, yaxud bu ölkə ilə hansı dövlət əməkdaşlığı edərdi? Əgər bir problem varsa, qanunvericilik yolu ilə bunlar aradan qaldırılmalıdır".

□ Cavanshir ABBASLI

Bir çuval medal qazanan ölkələrlə öcəşmək...

Xəlid KAZIMLI

●● İlkəməzə gələn neft milyardlarının azalması dolayısı ilə idman sahəsini də vurub. Əvvəlki entuziazm yoxdur. Bunu Braziliyanın Rio-de Janeyro şəhərində keçirilən olimpiya oyunlarında idmançılarımızın zəif çıxış etməsi, medal qazanmaması da göstərir.

Pekin və London olimpiadalarında belə olmamışdı, idmançılarımız qızıldan qızıl, gümüşdən gümüş qazanmışdılar, hər dəfə daha yaxşı nəticə göstərmişdilər.

İndi ortada bir tənəzzül var. Bizimkiler iki gümüş medal qazanıblar. Ona daha bir neçə medal əlavə olunsada, ötən dəfəki olimpiadanın nəticələrinə çata bilməyəcəyik.

Düzdür, hələ də medal qazanan idmançılara ən böyük qonorar-mükafatı vəd edən ölkə bizik. Qızıl qazanan idmançımız yarım milyon dollar nağd pul, evlər, maşınlar qazana bilər.

Bizimkilərin britaniyalı həmkarları qızıl medal qazansalar, onlara fəxri fərman-filan verirlər, amerikalı idmançılar isə qızıl medala görə 25 min dollar qazanırlar - yəni bizim "bürünc"ümüzdən on dəfə az.

Ancaq bunlar "idman ölkəsi" olmağın göstəricisi deyil. Sanki idman qələbələri ilə dünya miqyasında özünü reklam kampaniyası aparmaq kimi bir tendensiya əvvəlki tərəqqisində deyil.

Əvvəllər rəsmi təbliğatın əsas işi-gücü Azərbaycanın "idman ölkəsi" olmasından danışmaq, idmançılarımızın "parlaq qələbəsi"nin ölkəni bütün dünyada tanıtdıracağından, dünyanın ən möhtəşəm idman arenalarında dövlət himnimizin səslənməsindən, bayrağımızın yüksəlməsindən bəhs etmək idi.

O ritorika da səngiyib sanki. Qərribə bir ruh düşkünlüyü var.

Bircə legioner idmançılara ayrılan pul-para azalmayıb. Əvvəllər olduğu kimi, yenə də "möhtəşəm qələbələr"i özümüzə olmayan idman növlərində çıxış etmək üçün əcnəbi idmançılardan istifadə edirik, ancaq bu səfər heç nə əldə edibilmirik. Avarçəkənlər finiş xəttinə axırıncı gəlir, üzgüçülər sonuncu olur, velosipedçi ümumiyyətlə gəlib çıxmır və s.

Demək ki, bizim "legioner idmançı hesabına medal qazanmaq" siyasətimiz iflasa uğrayıb. Legionerlər böyük pullar əldə edir, ortaya heç bir nəticə qoymurlar.

Ümumiyyətlə, bizdə ənənəvi olmayan, inkişaf etməmiş idman növlərində (voleybol, basketbol, xizəksürmə, avarçəkəmə və s.) medal qazanmağa çalışmaq lap başdan yanlışdır. Bir çox idman növləri üzrə on qat olimpiya çempionu olan ölkələrə onların öz idmançılarıyla (həm də ikinci dərəcəli atletlərlə) qalib gəlməyə ümid etmək sadələşlilükdür. Adamlar bu işin kitabını yazıblar, zirvəsini fəth ediblər. Bizim onlarla baş etməyimiz üçün uzun illər və ən ümdəsi güclü məktəb lazımdır.

Bu baxımdan olimpiya siyasətimizə dəyişiklik edilməlidir, pulların havaya sovurulmasına son qoyulmalıdır, olimpiadalarda iştriak üçün ayrılan büdcə qənaət rejiminə uyğunlaşdırılmalıdır. Biz ABŞ, Rusiya, Çin kimi böyük ölkə olmadığımızdan və hər olimpiadada bu çuval medal qazana bilmədiyimizdən bu işə onlar qədər də çox pul xərcləməməliyik.

Ard-arda "Eurovision" musiqi yarışmasında yaxşı yerlər tutandan, bir dəfə də çempion olandan sonra "Eurovision" eyforiyası bitdiyi kimi, "olimpiada medalı qazanmaq" çılgınlığı da sona çatmalıdır. Son illərdə hakimiyyətin o musiqi yarışmasına elə bir önəm vermədiyi üzə çıxdı və bunun məntiqi nəticəsi olaraq təmsilçimiz "yaxşı yerlərdən biri"ni tutmadı. Nə xəncərimizin qaşığı düşdü, nə də bu kiminsə vecinə oldu. Üstündən 3-4 ay keçib, hətta çoxları hansı ölkənin "Eurovision" birincisi olduğunu unudub.

Bir ölkəni dünyaya tanıtməğın, sevdirməyin sınıanmış yollarından biri idman qələbələri, şou-festival birincilikləri ola bilər. Fəqət bu, o ölkələrə aiddir ki, onlar onsuz da dünyada pis reputasiya ilə tanınırlar.

Məsələn, bu gün Myanma, Şimali Koreya və ya Kuba idmançılar ard-arda yeddi qızıl medal qazansalar, avtomatik olaraq bu ölkələr dünyada sevimli olacaqlar? Xeyr, olmayacaqlar. Əksinə, dünya ictimaiyyəti və mediası o ölkələrdəki istibdad rejimlərinin mövcudluğuna, insan haqları sahəsindəki bərdad vəziyyətə diqqət kəsiləcəklər.

Xatırlayırınsızsa, "Eurovision" qələbəsindən sonra bütün Avropa mediası Azərbaycanda siyasi məhbusların çoxluğundan, azad seçki mühitinin olmamasından yazdı və demək olar ki, bu qələbəyə görə hakimiyyət peşman etdi.

Uzun sözün kəsəsi, ölkəmizin dünyada yaxşı reputasiya ilə tanınmasını istəyiriksə, ölkədə ürekaçən sosial-siyasi-mədəni mənərə yaratmalıyıq. İdman nailiyyətləri onlardan sonra gəlir.

Vladimir Putinin Serj Sərkisyanla Moskva görüşündə Ermənistan iqtisadiyyatı barədə sərf etdiyi sözlər qonşu ölkənin mətbuatında gülüş hədəfinə çevrilib. Putin həmin görüşdə Ermənistanın Avrasiya İttifaqına üzv olduqdan sonra ümumdaxili məhsulunun 10 faiz artdığını deyib. Rusiya prezidenti bununla bağlı hətta Serj Sərkisyanı təbrik də edib.

Ermənistan mətbuatının yazdığına görə, Putinin Sərkisyanla Moskva görüşündə Avrasiya İttifaqına qoşulduqdan sonra Ermənistan iqtisadiyyatının yüksəlməsi barədə sərf etdiyi sözlər erməni ictimaiyyətində onları ələ salmaq kimi qiymətləndirilib. Məsələn, Ermənistanın siyasi ekspertlərindən Daniel İoannisyan və Hrayr Manukyan rəqəmlərin tam əks istiqaməti göstərdiyini bildiriblər (Iragir.am).

Belə ki, onların təsbitlərinə görə, Ermənistan Milli Statistika Komitəsinin mənbələrinə əsasən, Avrasiya İttifaqına qoşulmazdan qabaq Ermənistanın ÜDM-i 11,6 milyard dollar təşkil edirdisə bu rəqəm, 2015-ci ildə daha da azalaraq 10,5 milyard dollara enib. Yəni Ermənistanın ÜDM-i əslində tam 10 faiz azalıb. Bundan başqa Beynəlxalq Valyuta Fondunun göstəricilərinə əsasən 2016-cı ildə Ermənistanın ÜDM-i 10,7 milyard dollara çatacaqdır ki, bu da əvvəlki illərlə müqayisədə 8% azlıq təşkil edir.

Erməni mətbuatı Serj Sərkisyanın da görüş zamanı Putinin sözlərindən cuşa gələrək daha böyük yalan uydurduğunu yazır. Sərkisyan son 6 ayda Ermənistanın ticarət dövriyyəsinin 12 faiz, Rusiyaya ixracatının isə 90 faiz artdığını söyləyib. Mətbuatın yazdığına görə, Sərkisyanın "6 ay" dedikdə nəyi nəzərdə tutduğunu bilinmir. Əgər o, 2016-cı ilin birinci yarım ilini nəzərdə tutubsa, həqiqətən yanvar ayı ilə müqayisədə Rusiyaya ixracatın iki dəfə artdığını demək mümkündür. Lakin bunun səbəbi Ermənistanın iqtisadiyyatının inkişafında deyil. Məsələn burasındadır ki, yanvara qədər Ermənistanın iqtisadiyyatı həmişə ölü vəziyyətdə olur.

Hər halda 2014-cü ilə nisbətən Ermənistanın Rusiyaya ixracatının 25 faiz artdığını söyləmək olar. Lakin bu artımın əsas səbəbi Rusiyada satışı qadağan olunan Türkiyə pomidorlarının öncə Ermənistanla, bundan sonra isə erməni malı adı altında Rusiyaya göndərilməsi olub. Başqa sözlə ifadə edilərsə, Sərkisyan Rusiyalı həmkarına nisbətən daha bulanıq və qaranlıq terminlər və rəqəmlərdən istifadə edib.

Ermənistan mətbuatının bildirdiyinə görə, istənilən halda Sərkisyanın iqtisadiyyatın vəziyyəti barədə şişirtmələri həqiqətə uyğun deyil. Ermənistanın 1in.am saytının yazarı Musa Mikaelyanın sözlərinə görə Putinin Ermənistan iqtisadiyyatı haqqında sözləri ilə erməni siyasətçilərini də olduqca pis vəziyyətə qoyub.

kimi susacaq", - deyər Mikaelyan qeyd edir.

Mikaelyana görə: "İndi onlar (Ermənistan siyasətçiləri - red.) lap çətin vəziyyətdə qalıblar. Ya Putinin dediyinin əksinə olaraq, Avrasiya İttifaqının Ermənistanla heç bir xeyir gətirmədiyini və Putinin yalan danışdığını deyəcəklər, ya da Putini haqlı çıxarmaq

isə biz bunu ancaq xəyal edə bilərik. Biz indi bir cırıtdan cırıtdanı ilə ünsiyyət qurmağa məcburuq (Rusiya və Ermənistan prezidentlərinin boyu nəzərdə tutulur-red.). Və bu gerçəklikləri anlamağın özü belə utancvericidir".

Digər erməni yazarı Ramzik Akopcanyan da Putin və Sərkisyan qarşı sərt ritorika

"Ermənistan Kremlin Avrasiya İttifaqı bataqlığına düşüb"

Putinin Ermənistan iqtisadiyyatı haqda sözləri işğalçı ölkənin ictimai-siyasi kəsimini qarışdırdı, Kreml başçısı Sərkisyanı hədəfə gətirdi...

"Bilmək olmur Putin Ermənistanla məzələnib, yoxsa bəziləri Putinin özü ilə olduqca pis zarafat ediblər. Hər halda aydın oldu ki, Putin Ermənistanla ən yüksək səviyyəli görüşdə belə adi yalanlarla danışmağa qadirdir. Yalançılıq Rusiya-Ermənistan münasibətlərinin simvoluna çevrilib. Vladimir Putin isə dediyi sözlərlə Rusiya-Ermənistan münasibətlərini əsl gerçəkliyini ortaya qoyub", - deyər yazar ağır dillə davam edir: "Hər halda Putinin bu bəyanatı Ermənistanın siyasi güclərini pis vəziyyətdə qoyub.

İndi onlar Putinin növbəti yalanına hansı reaksiya vermək üstündə baş sındırırlar. Məsələn, əgər Sərkisyan və ya Ermənistan hakimiyyətindən kiməsə iqtisadiyyatın real mənzərəsindən uzaq statistik rəqəmlərlə çıxış etsəydi, yəqin ki, ona ağızlarına gələni deməkdən çəkinməzdilər. Lakin bu yalanı danışan Vladimir Putindir. Buna görə də erməni siyasi meydanı qəbir

üçün deyəcəklər ki, həqiqətən, bu ittifaq çox yaxşı strukturdur və Putin həmişə olduğu kimi haqlıdır, amma Ermənistan hakimiyyəti həmin o 10 faizlik artımı elə sərhəddə basıb yeyir və onun xalqa çatmasına imkan vermir".

"Üçüncü variant da var. Tamamilə susmaq. Lakin bu zaman Putin heç nə başa düşməyəcək və elə biləcək ki, Ermənistanın siyasi qüvvələri onu saymır. Amma çətin ki, erməni siyasətçiləri Putində belə bir şübhələrin yaranmasını istəsinlər", - deyər Musa Mikaelyan məqaləsini sonlandırıb.

Ermənistanın digər bir yazarı Qalust Qriqoryan isə armenianreport saytında daha sərt çıxış edib: "Bu, elə bizim faciəimizdir. Putinin kompleks ucbatından Ermənistanla Serj Sərkisyan simasında qabilyyətsizlik və səriştəsizlik hökm sürür. Ermənistanda gerçəkden güclü və xarizmatik və xalqın sevgisini qazanan liderin olması Putinin qorxulu kabusudur. Hələlik

sərgiləyib: "Deyəsən Putin də köhnə Kreml qocaları kimi dünyaya özünəməxsus tərzdə baxır. Bu adamlar inanırlar ki, onların illüziyaları, arzuları, plan və təxribatları ilə bütün dünya barışmağa məcburdur. Putin Ermənistanın iqtisadi göstəriciləri haqqında elə danışır ki, elə bir Rusiyanın hansısa federal subyekti barədə söhbət gədir".

"Əslində Putin bu yalanı ilə real gerçəkliyi göz önünə sərdir. Ermənistan Avrasiya İttifaqı adlanan bataqlığın içindədir. Putinin Ermənistanı strateji partnyor adlandırması da erməniləri qəzəbləndirir. Əgər Rusiya prezidenti Azərbaycana ölümcül silahlar satılmasına "bu sadəcə biznesdir", deyər qiymət verirsə, o zaman erməni xalqının Rusiyaya olan qəzəbini başa düşməlidir. Lakin ermənilərin bədbəxtliyi də elə bundan ibarətdir ki, Putin üçün onların nə dediyi vecinə deyil. O, ancaq prezidentlərlə işləyir. Serj Sərkisyan isə Rusiyanın Azərbaycanla hərbi sahədə əməkdaşlığını genişləndirməsinə cıncırını belə çıxarmır. Budur, Rusiya bu yaxınlarda Azərbaycanda helikopter zavodunu açacaq. Haradadır Serj Sərkisyanın narazılığı? Heç harada!! Bizi idarə edənlər ancaq öz maraqlarını güdürlər, bu isə Putinin yox Ermənistanın faciəsidir", - deyər Ramzik Akopcanyan yazısını bu notlarla bitirir.

Düşmən ölkə "ofsayd" duruma salınır

Bakıda Rusiya, Azərbaycan və İran prezidentlərinin samiti, ardınca Türkiyə və Rusiya liderlərinin Sankt-Peterburq görüşü Ermənistanın siyasi çevrələrində ciddi şəkildə narahatlıq yaradıb. Bu narahatlığı Serj Sarkisyanın Moskva səfəri də azalda bilməyib. Əksinə, belə görünür ki, artırıb.

Məsələ ondadır ki, Sarkisyanın atüstü Moskvaya səfər etməsi ermənilərin gözlədiyi kimi, hadisəyə çevrilə bilmədi və prezidentlərin Bakı və Sankt-Peterburq samitlərinin kölgəsində qaldı. Sarkisyan ölkə daxilində öz siyasi hakimiyyətinə Kremldən dəstək alsada da, Qarabağ məsələsində maksimalist mövqeyinə, işğal altındakı rayonlar məsələsində dəstək qazanma bilmədi. Rusiya prezidenti Vladimir Putin "həll formulu elə olmalıdır ki, heç bir tərəf özünü qalib saymasın" sözləri isə həm də o anlama gəlir ki, Ermənistanın "ərazilər əvəzinə Dağlıq Qarabağ" təklifi heç vaxt qəbul edilməyəcək və 2-ci Qarabağ savaşında onun hərbi qələbəsi heç vaxt sənədləşməyəcək.

Sarkisyanın Moskva səfəri zamanı erməni tərəfini məyus edən daha bir mühüm detal: erməni jurnalistin Rusiyanın Azərbaycana silah satmasının Ermənistanı rahatsız etməsi ilə bağlı sualını Putin kifayət qədər sərt şəkildə cavablandırdı və Bakı ilə Moskva arasında silah ticarətinin bundan sonra da davam edəcəyini aydın şəkildə anladı. "Azərbaycan varlı ölkə olaraq silahı istənilən ölkədən ala bilər, başa düşürsünüz mü" cümləsini də sözlərinə əlavə edən Kreml başçısı bununla erməni toplumuna bu mövzuda spekulasiyalara da yandırmaq mesajı göndərdi.

Əlbəttə ki, Rusiya üçün Azərbaycanın böyük önəmi kasıb və acından ölən Ermənistanla müqayisədə təkcə silah ticarətinə görə deyil. Bakı zirvəsi göstərdi ki, Moskva və Bakı böyük regional iqtisadi layihələrdə də ortaqlar və tərəfdaşlardır. Çoxşaxəli əlaqələr isə avtomatik şəkildə siyasi əlaqələr, Azərbaycanın Rusiyanın yanında sözükeçirliyin güclənməsi deməkdir - hansı ki, haqlı olaraq Ermənistanı ciddi şəkildə qayğılandırır.

Üstəlik, Azərbaycanın işğalçı ölkənin mühüm tərəfdaşı sayılan İranla da yaxınlaşması faktiki şəkildə təcavüzkar ölkədə təklənmə hissini gücləndirib və Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllinə onun təsir imkanlarını minimuma endirəcək. Hazırda Ermənistanda, onun ictimai-siyasi və ekspert dairələrində, KİV-lərində yaşanan məyusluğu əsas səbəbi budur. Düşmən tərəf ehtiyat edir ki, günün birində Qarabağ, işğal altındakı ərazilərlə bağlı yekun qərar onun iradəsinin xaricində qəbul oluna, Ermənistan ofsayda salına bilər.

Düşmən toplumunda başqa bir narahatlıq - Bakının episentrdə olacağı və Ermənistanı proseslərdən bir az da çıxış edəcək daha bir formatın - Türkiyə, Azərbaycan, Rusiya üçlü formatın və Türkiyə, Azərbaycan, İran, Rusiya dördlü formatlarının işə düşəcəyindən dolayıdır. Bellidir ki, Peterburqda Ərdoğan-Putin görüşü çərçivəsində hər iki təklif səslənib. Bundan əlavə, Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu az sonra bəyan edib ki, Rusiya Türkiyə ilə Qarabağ məsələsini müzakirə etmək istəyir.

Ermənistanda təklənmə və

de-İşğal xofu - Serj'in fiasko olan Moskva səfərinin pərdəarxası

Qarabağ məsələsinə Bakı və Ankaranın artan təsirləri, Kremlin isə buna normal yanaşması işğalçını ikiqat təlaşdırıb; **türkiyəli ekspert:** "Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycan prezidentlərinin görüşündən sonra konflikt daha intensiv müzakirə ediləcək"; **erməni əsilli rusiyalı politoloq:** "Azərbaycan torpaqları gec-tez qaytarılacaq..."

"Türkiyə, İran, Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin görüşündən sonra Qarabağ konflikt daha intensiv müzakirə ediləcək". Bu barədə türkiyəli tanınmış ekspert, Qafqaz Strateji Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Həsən Oqtay erməni nəşrinə açıqlamasında Çavuşoğlunun bəyanatını şərh edərkən bildirib.

Politoloqa görə, Qarabağ münaqişəsi müharibəyə çevrilə bilər ki, bu da Rusiyanın daxili və xarici təhlükəsizliyinə ziyan vurur. "Roma papasının İrəvana səfərindən sonra Ermənistanda Rusiyaya neqativ münasibət güclənməsi və yaşanan məlum hərbi böhran sübut elədi ki, bölgədə ciddi problemlər var" - ekspert qeyd edib.

"Putin Sarkisyanla görüşdə dediyi kimi, konflikt həm Azərbaycanın, həm də Ermənistanın xeyrinə həll olunacaq. Əgər buna nail olunmasa, o zaman Moskva öz sülhməramlı qüvvələrini Qarabağa cəlb edəcək", - deyərək analitik vurğulayıb və bir daha qeyd edib ki, Türkiyə, İran, Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin görüşündən sonra Qarabağ konflikt daha tez-tez müzakirə ediləcək.

Beləliklə, Qarabağ məsələsində Azərbaycan və Türkiyə faktorlarının kifayət qədər güclənməsi, hətta tandem şəkildə öne çıxması, ən əsası rəsmi Moskvanın buna normal baxması münaqişənin həllində doğrudan

da yeni və hərəkətverici amilə çevrilə bilər. Bu isə o deməkdir ki, Ermənistan əvvəlki illərdəki kimi Azərbaycan ərazilərini rahat şəkildə işğalda saxlaya bilməyəcək. Ayrı sözlə, de-İşğal üçün ona ayrılmış zaman limiti bitməkdədir. Söhbət Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 rayonun azad olunmasından gedir - nəyin anonsunu ki, bir neçə gün öncə Türkiyə prezidenti də verib.

Ermənistanda bu zərurəti indi heç vaxt olmadığı qədər anlamağa başlayıblar. Düzdür, müqavimət də var. Amma ortada Rusiyanın iradəsi olarsa, təbii ki, bu müqavimətin zərəcə əhəmiyyəti qalmayacaq. Bu üzəndən qonşu ölkədə eyni zamanda xof yaşanır - əraziləri boşaltmaq zərurətindən və təklənmə riskindən dolayı xof.

Məndə məlumat var ki, vəziyyət olduqca ciddidir. Sizi əmin edərim, bütün strukturlara xüsusi tapşırıq verilib ki, ərazilərin qaytarılmasına hazırlıq görsünlər". Bu sözləri İrəvanda Qarabağ mövzusunda keçirilən dəyirmi masada erməni hüquq müdafiəçisi Avetik İşxanyan deyib (Virtualaz.org). Lakin o, məlumatı hansı mənbələrdən aldığına dair əlavə heç nə deməyib. "Aravot" qəzetinin yazdığına görə, İşxanyan hamını "ərazilərin qaytarılması planına müqavimət göstərməyə" çağırıb.

"Avqustun 10-da Vladimir Putinlə Serj Sarkisyanın Moskva-dakı görüşündən sonra Rusiya

KİV yeni üçtərəfli Putin-Sarkisyan-Əliyev danışıqlarının hazırlanmasından xəbər verdilər. Qarabağ münaqişəsinin həllində hərəkətlənmə gözlənilir və müəyyən qədər vaxt lazımdır ki, artıq əldə edilmiş razılaşmalar yeni görüşə qədər yerinə yetirilsin". Bunu isə Rusiya Federasiyası XİN-in Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun professoru, erməni əsilli rusiyalı politoloq Andranik Miqranyan münaqişə ətrafındakı son durumu şərh edərkən deyib.

"Adətən belə yüksək səviyyəli görüşlər nəticəsiz bitdikdə bu, görüşün təşkilatçısının nüfuzuna zərər kimi qiymətləndirilir. Hazırda Fransa tərəfindən Sarkisyan-Əliyev görüşünə hazırlıq gedir", - Miqranyan bildirib. Ekspertin fikrincə, Dağlıq Qarabağın ətrafındakı torpaqların qaytarılması hər zaman, Ermənistanın istənilən prezidentinin dövründə Azərbaycanla danışıqlar mövzusu olub. "Beynəlxalq ictimaiyyət üçün həmin ərazilər lap əvvəldən Azərbaycana qaytarılması zəruri olan ərazilər hesab edilib. Rusiya da, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri də onları Azərbaycanın ərazisi hesab edirlər", - Miqranyan bildirib. Rusarminfo-nun həmin ərazilərin Azərbaycana qaytarılmasının zəruri olub-olmaması barədə sualını cavablandıran Miqranyan təsdiqi cavab verərək deyib: "Gec-tez hər şey öz yerini tutur. Lap yüz il, min il keçsə də".

□ Analitik xidmət

Türkiyə o gecədən sağ çıxmasaydı...

Elsad PAŞASOY
 epashasoy@yahoo.com

Odəhşətli gecənin üstündən bir ay ötdü. Həmin xain plan - darbə cəhdi reallaşsaydı, kim bilir indi Türkiyəmiz nə kökdə, nə biçimdəydi. Parlamentin hədəfə alınması dünyəvilikə, xalqın seçiminə atılan bomba idi. Nə yaxşı ki, çevriliş ssenarisini yazanlar məqsədlərinə çata bilmədi və Türk toplumu xain hücumun arxasında duranlara, onlara azarkeşlik edənlərə mükəmməl bir dərs verdi.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri dəyərli İsmayıl Alper Coşqun "Əgər bu hadisə baş verməseydi, aldığım bir kitabdan belə bir ssenarini oxusaydım və ya bir filmə baxsaydım, kitabı zibilliyə atar, filmi də yarıda buraxardım" deyir. Hətta kifayət qədər diplomatik təcrübəyə malik olan şəxs belə yaşananları inanılmaz sayır. Görün, Türkiyəyə qarşı nə qədər məxfi bir plan hazırlanıb ki, qos-qocaman bir dövlətin təhlükəsizlik xidməti də xəbərsiz qalıb. Bu mənada heç şübhəsiz ki, proseslərin arxasında hansısa xarici ölkənin xəfiyyəsi dayanıb. Ehtimal etmək olar ki, bu, sadəcə bir ahıl mollağın ssenariləşdirə biləcəyi olay deyil...

Bəli, indiki halda hədəfdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan idi. Son illərdə "ipə-sapa yatmayan" birisi kimi xarakterizə olunan, bölgədə Türkiyə kimi gücün olduğunu hər vədə xatırladan prezident onların qarşısında əsl maneə idi. Türkiyəni oyuncaq bir dövlətə çevirmək, onun başına üzüyola birisini təyin edib istediklərini almaq qəsdı vardı sözsüz ki, bu planın içində.

Son illərdə Türkiyə hökuməti bir neçə dəfə bəşərə hakimlik etmək istəyənlərin xətrinə dəydi. Onlar bunu gözləmədilər. İraq əməliyyatlarında, "Marmara" gəmisi ətrafında baş verənlərdə Türkiyə hökuməti çoxları üçün "arzuolunmaz"a çevrildi.

Rusiya ilə münasibətləri ən yüksək səviyyəyə qaldıran da isə Ankaraya qarşı terror planları ardıcıl işə salındı. Özü də ölkənin ən sakit guşələrini hədəf seçdilər: Sultan Əhməd cəməsinin qarşısını, Qızıl Ay meydanı, Atatürk Hava Limanını...Türkiyəyə qarşı kəşfiyyət hücumları idi bunlar. Ardınca daha böyük terroru - darbəni həyata keçirmək üçün sınaq əməliyyatları idi bunlar.

Vaxtilə yazmışdım, indi daha çox inanmağa başlayıram ki, ötən ilin noyabrında Rusiya qırıcısının vurulması da üçüncü qüvvənin əməli idi. Həm də Rusiya ilə 100 milyardlıq ticarət dövryyəsi olan Türkiyəni zəiflətmək üçün aranı vurdular. Diqqət edin, PKK-nı silahlandırılar, Türkiyə sarsılırsınız, Türkiyəni üreyindən vururlar, yenə qürurunu pozmur...Və nəhayət, 15 iyul gecəsi sonuncu plan işə salınır...

Türkiyə bir nəhəngdir, onun varlığını sinirə bilmirlər. Ürəklərdə İstanbul dağı var, bu ölkənin böyüklüyü çoxları üçün dərd olub. Ona görə də 15 iyul gecəsi, ondan sonrakı bir neçə gün ərzində çox paytaxtlar susdu, Ərdoğanın belə bir tələdən də sağ çıxacağını gözləmişlər bəlkə də. Elə Türkiyənin də. İllərdir ki, parçalanmış Türkiyə hərəsindədir türk düşmənləri. Yaxşı ki, arzularına çatmadılar.

15 iyul çevrilişi baş tutsaydı, bunun zərbəsi həm də Azərbaycana dəyəcəkdi. O zaman parçalanmış, zəif düşmüş Türkiyənin iqtidarı üçün Azərbaycanın taleyini əhəmiyyətli kəsb edəcəkdi? Qərbin əlində oyuncaq olacaq yeni iqtidar dərhal Ermənistanla sərhədləri açib ac-yalavac ermənilərə ikinci nəfəslik verəcəkdi. Ərdoğan elə bu günlərdə Putinlə görüşdən sonra Qarabağdan bəhs etdi. Yeni iqtidarın yaddaşında Qarabağ yer alacaqdımı? Demək çətindir. Türkiyə bizim ümid yerimiz, istinad etdiyimiz ünvan, nümunə gətirdiyimiz özcə məmləkətimizdir.

Nə yaxşı ki, Türkiyə o gecədən sağ çıxdı. Sağ çıxmasaydı, bir ay sonra parçalanmış, vətəndaş müharibəsi davam edən qardaşımız haqda ürək ağrısı ilə yazırdıq. O gecə qurban gedən 240 şəhid təkcə 80 milyonluq Türkiyəni deyil, həm də Azərbaycanı böyük bir təhlükədən xilas etdi. O şəhidlər həm də bizim üçün qurban getdilər.

Budur, İrəvanda ASALA terror təşkilatı "Qarabağ bizimdir, bizim olacaq" şüarı ilə mitinqlər gedir. 42 türk diplomatını qətlə yetirən ASALA yenə meydandadır. Serj Sarkisyanısa "canımı verərəm, Qarabağı yox" deyir. Qərb dövlətləri isə terrorçulara dəstək verən, işğala haqq qazandıran Ermənistanı yardım ayırımaqdadır. Bu siyasətə etiraz edən təkcə Azərbaycan deyil, həm də onun ən sədaqətli qardaş Türkiyədir, onun hakimiyyətidir. Belə bir hakimiyyət təbii ki, Qərbi qane etmir. Bu mənada 15 iyul gecəsi həm də Qarabağ uğrunda savaş gedirdi...

Ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin həbsdə olan yüksək rütbəli sabiq əməkdaşları Penitensiar Xidmətin 1 saylı Bakı İstintaq Təcridxanasında nəzarətə götürüldülər. Trend.az xəbər verir ki, bir neçə gün öncə MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin həbsdə olan sabiq rəisi, general-mayor Akif Çovdarovun 1 saylı Bakı İstintaq Təcridxanasında intihara cəhd etməsi ilə bağlı yayılan məlumatlardan sonra həbsdə olan sabiq MTN əməkdaşları ciddi nəzarətə götürüldülər.

A.Çovdarovun intihar xəbərindən sonra təcridxanada olan bütün MTN əməkdaşlarına ayrılıqda nəzarət edilir, kameralara xüsusi nəzarətçilər təyin edilib. Nəzarətçilər kameranın qarşısında növbə ilə dayanmaqla özlərinə xəsərət yetirməmələri üçün təqsirləndirilən şəxsləri izləyirlər. Mənbə qeyd edir ki, hazırda həbsdə olan general - Subahir Qurbanov, Akif Çovdarov, Elçin Quliyev, polkovniklər - Akif Əliyev, Səlim Məmmədov, Vüsal Ələkbərov, Orxan Osmanov və digərlərinin saxlanıldığı kameralara təhkim olunan təcridxana əməkdaşları tərəfindən mütəmadi baxış keçirilir.

Təcridxana əməkdaşlarının gücləndirilmiş rejimdə işləməsinin səbəbkarı Akif Çovdarovun intihara cəhd etməsi xəbərlərindən əvvəl onun ağır xəstə olması xəbərləri gəlirdi. Bu ilin iyul ayına qədər odioz generalın vəkili Sadiq Rəsulov müvəkkilinin çeşidli xəstəliklərini sadalamaqla, humanizm prinsiplərini rəhbər tutmaqla onun təcili olaraq azad edilməli olduğunu izah etməyə çalışırdı. Deyirdiki, Akif Çovdarovun mədəsi yoxdur, ürəyində ciddi problemləri var. Vəkil bir çox xəstəlikləri sadalayıb tibbi terminləri bir-birinə qarışdırıb de-

Həbsdəki "mahmudovçular" Xüsusi nəzarətə götürüldülər

Akif Çovdarovun "intiharı" sabiq MTN-çilərin vəziyyətini daha da ağırlaşdırdı - son gəlişmə

məklə Akif Çovdarovun 11 illik fəaliyyətinə kölgə saldığına fərq etmirdi. Əgər bu adam xəstə olubsa, 11 il MTN-də yüksək post necə tutub? Niyə

teqəüdə çıxıb sakit həyatını yaşamağa, xəstəliklərini müalicə etməyə can atmayıb? Vəkil A.Çovdarovun yaxınlarından aldığı aylıq paranı doğrultmaq

üçün müvəkkilinin xəstəliyi üzərində qurduğu söz oyununu bir neçə ay davam etdirdi. Bu kampaniya gözlənilən nəticəni vermədiyi öten ay üzə çıxdı. Bu gün artıq odioz general xəstəlikləri üzərindən azadlığa aparmaq mümkün görünür və yeni xəbərlər - Akif Çovdarovun intihar xəbərləri yayılmağa başlayır. Düzdür, Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Mehman Sadiqov Akif Çovdarovun intihara cəhd etməsi barədə xəbərləri təsdiqləmir.

Amma xəbərlər də səngimir. Sabiq generalın kamerasında asılmış vəziyyətdə aşkarlanması və dərhal xəstəxanaya yerləşdirilməsi xəbərləri redaksiyalara "ayaq" açmaqda davam edir. Ötən ilin dekabrında saxlanıldığı Bakı İstintaq Təcridxanasındakı (BIT) kamerasında A.Çovdarovdan bir qədər əvvəl həbs olunan MTN-in Antiterror Mərkəzinin rəis müavini, polkovnik İlqar Əliyevin asılmış meyiti aşkar edilmişdi. Rəsmi açıqlamada bildirirdi ki, İlqar Əliyevin kamerasında yoldaşı telefon danışığı hüququndan istifadə etmək üçün kameranı tərk etdiyi qısa müddət ərzində orada tək qalmış İlqar Əliyev özünü asıb. Kamerasında yoldaşı qayıtdıqdan sonra hadisə ilə bağlı dərhal məlumat verib və tibb heyətinin iştirakı ilə təxirə salınmadan İlqar Əliyevin həyatının xilas edilməsinə çalışılırsa da bu mümkün olmayıb.

Bu rəsmi açıqlamaya böyük şübhə ilə yanaşanlar çoxluqdadır. İlqar Əliyev MTN-də çalışdığı dövrlərdə A.Çovdarovdan az tanınmırdı. Onun pul qoparmaq üçün qol qoyduğu qanunsuz əməllər haqda bir-birindən iyrenc əhvalatlar dolaşırdı. İlqar Əliyevin kamerasında asılmış vəziyyətdə aşkar edilməsindən 1 gün sonra onun kamera yoldaşı Manaf Paşayevin də asılmış meyiti aşkar olunmuşdu. 2 ardıcıl müəmmalə ölümdən sonra belə fikir formalaşmışdı ki,

BIT-də nəzarətsizlikdir və qurumda idarəetmə nəzarətdən çıxıb. Bu baxımdan 3-cü oxşar hadisə - A.Çovdarovun eyni üsulla həyatdan köçməsi Penitensiar Xidmət rəsmiləri üçün əməlli-başlı "çp"yə çevirilir. Təkcə bu səbəbdən Akif Çovdarovun boynuna ip keçirməsinə imkan verilməz.

Bu xəbərlərin A.Çovdarovun məhkəməsi öncəsi yayılması odioz generalın həyatından bezməsi görüntüsü yaratmağa hesablanıb. Belə görüntünün yaranması üçün çox ciddi səylər ortadadır. Başqa sözlə, xəstə, həyatdan bezmiş sabiq general obrazının kiməsə lazım olduğu seziilir. Kimdir bu şəxs?

A.Çovdarovu "içəri"dən kim çıxarmaqda maraqlıdır? Üstəlik bu görüntünün məhkəmə öncəsi yaradılması təsədüfüdürmü?

Yada salaq ki, az əvvəl Bakı İstintaq Təcridxanasının rəisi Azər Seyidov işdən çıxarılib.

□ E.HÜSEYNOV

1-ci qrup əlili həbsdə kimlər saxlayır?

Ali Məhkəməyə inanılmaz şikayət - zərərçəkən təqsirləndirilənə azadlıq tələb edir, amma...

Ali Məhkəmədə Azərbaycan məhkəmə tarixində nadir hallarda baş verən hüquqi fakt qeydə alınıb. Adətən şikayətçilər təqsirləndirilən şəxslərin daha sət çəzalandırılmasını tələb etdikləri bəllidir. Amma 1-ci qrup əlili Rauf Sultanovun işi üzrə vəziyyət tam əksinədir. İş üzrə şikayətçi Naida Omarovna Manafova Ali Məhkəmənin hakimi İlham Cəfərova kassasiya şikayəti təqdim edib. Şikayətində yazıb ki, zərərçəkən kimi keçdiyi iş üzrə həbs edilən 1-ci qrup əlili Rauf Sultanov günahsızdır. N.Manafova hakimdən R.Sultanovun azad edilməsini xahiş edib.

N.Manafova kassasiya şikayətində yazıb ki, R.Sultanov ona verdiyi vədə vaxtında əməl edib və bu xüsusatı vaxtında iş üzrə araşdırma apararı Xəzər Rayon Polis İdarəsinin müstəntiqi Elmar Abdalova da çatdırıb. Belə məlum olur ki, N.Manafova notariat qaydasında təsdiqlənmiş ərizəsini də müstəntiqə təqdim edib. Orada da yazıb ki, Rauf Sultanovdan şikayətçi deyil, ondan hər hansı bir tələbi yoxdur. İş üzrə cinayət təqibini istisna edən hallar olmasına baxmayaraq, Rauf Sultanova qarşı dələduzluq maddəsi ilə ittiham irəli sürülüb.

İstintaq orqanı cinayət təqibinə başlamazdan əvvəl R.Sultanovun N.Manafovaya verdiyi vədə əməl edib-ətməməsini yoxlamayıb. Rauf Sultanov bunu özünə qarşı istintaqın qərəzi ilə izah edir. O, N.Manafovaya verdiyi vədə barəsində cinayət

təqibi başlayandan 1 ay 17 gün əvvəl əməl edib. Buna baxmayaraq, ibtidai istintaqın bu "səhvi"ni sonradan məhkəmələrdə hakimlər də "görməyiblər". Beləcə 1-ci qrup əlili olan R.Sultanov dələduzluq ittihamı ilə 3 il 2 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

İş məhkəməyə göndərilərkən R.Sultanovun imzası saxtalaşdırılmaqla qondarma ittihamla razı olması göstərilib. Məhkəmə araşdırmaları zamanı bu xüsusat üzə çıxıb. Ekspertiza ittiham aktında R.Sultanovun imzasının saxtalaşdırıldığını təsdiqləyib. Buna baxmayaraq, fakta bu günə qədər hüquqi qiymət verilməyib.

R.Sultanovun qanunsuz olaraq cinayət təqibinə məruz qalması onun ailə üzvlərinin ölkədən gəlmələrinə səbəb olub. Bu il avqustun 8-də R.Sultanov

vun valideynləri Azərbaycanda övladlarına qarşı qanunsuzluqlara etiraz olaraq ABŞ-a yollanıblar.

Bu haqda "Yeni Müsavat" hazırda Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsində saxlanılan R.Sultanov telefonla bildi-

rib. Deyib ki, ana-atası Azərbaycanda ədalətli məhkəmə araşdırması ümidi ilə o qondarma ittihamla həbs edildiyi gündən - 2014-cü ilin dekabrından bu ilin avqustuna qədər ona mənəvi dəstək veriblər. Lakin məhkəmələrdə gördükləri əda-

lətsizliklər onların belə bir qərar verməsi ilə sonuclanıb: "Valideynlərim birmənalı şəkildə bəyan edirlər ki, mən azad edilməyəcəyəm təqdirdə Azərbaycana gəlməyəcəklər. Onlar mənim qanunsuz həbs edildiyimi bilirlər. Əsassız olaraq məhkum

edildiyimi də məhkəmələrdə müşahidə ediblər. Ona görə də ölkə rəhbərliyinə əfvim üçün müraciət ediblər. Mənim heç bir günahım yoxdur, həbsdə saxlanmağım ibtidai istintaq və məhkəmələr zamanı çox ciddi qanun pozuntularına yol vermiş müstəntiq və hakimlərin cəzalandırılmasının qarşısının alınması üçündür. Bilirlər ki, ədalətli araşdırma aparılırsa, mənə bəraət verilməli, dərhal azad edilməliyəm. Mənə qarşı cinayət etmiş şəxslər mənim yerimə həbsə göndərilməlidirlər. Buna görə də mən azad etmək istəmirəm. İş üzrə adını zərərçəkən kimi yazdıqları Naida Manafova da mənim azadlığımı tələb edir, məhkəmələr isə məni qanunsuz olaraq həbsdə saxlamaqdan çəkinməyiblər. Halbuki zərərçəkənin iş üzrə ona zərər vurulmadığını söyləməsi, bildirməsi bəraət verilməsi üçün əsasdır. Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevə də müraciət edirəm - ədalətli məhkəmə araşdırması hüququmu təmin etsinlər".

R.Sultanov bildirib ki, Azərbaycanda bütün daxili müdafiə vasitələri tükənmək üzrədir və Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət etməyi planlaşdırır: "İstəyirəm ki, pozulmuş hüquqlarım ölkə daxilində bərpa olunsun"

□ E.MƏMMƏDLƏYEV

Qarabağ ətrafında gedən proseslər işğalçı Ermənistan-da narahatlıqla izlənilməkdədir. Ötən həftənin sonu İrəvanın Azadlıq meydanında müxalifətin növbəti mitinqi keçirilib və prezident Serj Sərkisyanın qarşısında konkret tələblər qoyulub.

Məlumata görə, aksiyada müxalif "Təsis parlamenti"nin üzvləri Arutyun Ağlamazyan və Vaqram Petrosyan, "Ayzn" partiyasının üzvü Armen Ovanisyan, "AİM" partiyasının üzvü Qaqik Saruxanyan və məşhur yazıçı, publisist və ictimai xadim Varqdes Qaspari çıxış ediblər. (Virtualaz.org) Varqdes Qaspari mikrofonu üzərində "Serjik qatildir!" yazılmış şüarla çıxıb. Şüarda həmçinin 2008-ci ilin mart ayının 1-də öldürülmüş şəxslərin və Ermənistan ordusunun özbaşınalıq nəticəsində itirdiyi hərbiçilərinin şəkilləri əks etdirilib. Müxalifətçilər bildiriblər ki, bundan sonra mübarizə formasını dəyişir və xalq şurası yaradılır ki, onun tərkibi növbəti gün elan ediləcək. Mübarizənin yeganə məqsədi Serj Sərkisyanın rəhbərlik etdiyi hakimiyyətin istefası və Ermənistanın Rusiya "müstəmləkəçiliyi"ndən qurtulmasıdır.

S.Sərkisyanın Rusiya səfərindən sonra İrəvanda torpaqların Azərbaycana qaytarılmasına etiraz mitinglərinin keçirilməsi bir tərəfdən ermənilərin narahatlığının göstəricisi sayıla bilər. Təbii ki, işğalçı ölkə Rusiyanın aparıcı rol oynadığı danışıqların nəticəsində Putinin deydiyi kimi, "hər iki xalqın qalibi" olmasını istəmir və Azərbaycanı reallıqla barışmağa təhrik etmək niyyətindədir. Qeyd edək ki, bir sıra hallarda hətta həmsədrlik səviyyəsində də tərəflərin reallıqla barışdırılmasına yönəlik sətiraltı mesajlar səsləndirilib, ancaq Azərbaycanın kəskin mövqeyi nəticəsində bu kimi yanlış mövqələr ortadan yığışdırılıb. İndi isə Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovun iddia etdiyi kimi, tərəflər heç zaman olmadıq qədər razılaşmaya yaxındır və belə bir situasiyada ermənilər maksimum yararlanmağa cəhd göstərirlər. O da istisna deyil ki, İrəvanda güzəştli sülhə etiraz aksiyasının arxasında elə S.Sərkisyanın öz iradəsi dayanır.

Qeyd edək ki, İrəvanın Azadlıq meydanındakı izdihamlı mitinqdə ilk dəfə ASALA-nın keçmiş üzvü, "Təsis parlamenti"nin üzvü Alek Yeniçomsyan da tribunaya qalxıb. Bir müddət öncə həbsdən azadlığa buraxılan ASALA üzvünün xalqın qarşısına çıxması Ermənistanın terroru dəstəkləyən ölkə olduğunu isbatlayır. Erməni terrorçusu öz çıxışında insanları torpaqların Azərbaycana qaytarılması bərdə danışanlara qarşı mübarizə aparmağa səsləyib. "Demişəm və deyəcəyəm: torpaqları təhvil verməyə cəhd edən özümüzü torpağa təhvil verəcəyik", - o deyib. Sərkisyan təhlükəli bir oyunda olsa da, Qarabağla bağlı daha radikal çıxışların səslənməsindən həm

də məmnundur. Xatırladaq ki, bir az əvvəl o, özü də "canımı verərəm, Qarabağı yox" demişdi və beynəlxalq təşkilatlar, prosesə rəhbərlik edən ATƏT və onun Minsk Qrupu bu bəyanatı eşitməziyə vurdu.

Ötən ay İrəvanda polis post-patrol alayının silahlı bandada tərəfindən zəbtinə iki həftə ərzində göz yumaraq, bu etirazların Qarabağla əlaqəli olduğu barədə görüntü yaratmağa nail olan erməni prezident Moskva səfərinə bolluca "arqumentlər"lə getdi. S.Sərkisyan heç şübhəsiz Putini inandırmamağa çalışıb ki, əgər o, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonların boşaldılmasına razılıq versə, hakimiyyətini erkən itirməli olacaq. Düzdür, Sərkisyan Ermənistanın qurudan-havaya qədər bütün ərazilərinə nəzarəti əlinə almış, sənaye müəssisələrini ələ keçirmiş Rusiya üçün əvəz olunmaz kadr deyil. Lakin yeni hakimiyyətlə dil tapmaq üçün müəyyən zaman lazım gələcək. Sözsüz ki, Rusiya İrəvanda Kremlin əleyhinə aksiyaları, Qərbbə inteqrasiya tərəfdarlarının fəallığını da nəzərə alır və yeni hakimiyyət dövründə ona çox çətin olacağını anlayır. O mənada Sərkisyanla davam etməyə daha çox üstünlük verir. O da istisna deyil ki, S.Sərkisyan hansısa "konstitusion islahatlar" nəticəsində hakimiyyətinin ömrünü uzada bilər, bu, qan tökməklə prezident kursüsünü ələ keçirən Qarabağ canisi üçün heç də çətin deyil.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Sərkisyanın Rusiya səfərindən sonra ermənilərin narahatlıq keçirdiyini təsdiqlədi: "Bu narahatlıq Azərbaycanda baş tutan Azərbaycan-Rusiya-İran və Rusiyada keçirilən Türkiyə-Rusiya görüşündən sonra daha çox özünü büruzə verməkdədir. Məlumdur ki, hər bir dövlət beynəlxalq qanunlara istinad edərək münaqişənin məhz Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilən sərəhdələri hüdudunda və suverenliyi çərçivəsində həllini istəyirlər, bununla əlaqədar da dövlət başçıları bəyanatlar səsləndirirlər. Məhz ərazi bütövlüyü çərçivəsində də hər bir millətin öz müqəddəratını təyin etmək hüququna əsasən mərhələli şəkildə status məsələsindən söhbət gedə bilər".

A.Nağıyev fikrincə, ermənilər son vaxtlar demək olar bütün siyasi addımları atıb şoular yaratdılar ki, Azərbaycanın suverenlik məsələsi ikinci plana çəkilsin və ərazi bütövlüyü söhbəti olmasın.

Bu arada ermənilər növbəti oyuna start veriblər. Belə ki, Amerikanın Erməni Milli Komitəsi (ANCA) prezident Barak

Rusiyadan əlini üzən ermənilər Obamaya üz tutdular

İşğalçı ölkədə Qarabağın işğaldan azad edilməsini nəzərdə tutan anlaşmaya etiraz mitinglərinə start verilib; tribunaya yenidən terrorçu təşkilatların rəhbərləri çıxır; Arzu Nağıyev: "Ermənilər bütün siyasi addımları atıb şoular yaratdılar ki, Azərbaycanın suverenlik məsələsi ikinci plana çəkilsin və ərazi bütövlüyü söhbəti olmasın"

Obamaya müraciət edib. Bu barədə qurumun yaydığı məlumatda bildirilir. "ANCA ABŞ prezidentini Qarabağ münaqişəsinin ümumbəşəri dəyərlər və insan hüquqları prinsipləri əsasında tənzimlənməsinə yardım etməyə çağırır" - məlumatda belə deyilir. "ABŞ və beynəlxalq vasitəçilər strateji və geri dönməyən güzəştli və Azərbaycanı qorxulu yuxu kimi bir şeydir. İrəvan da ermənilər üçün qorxulu yuxu kimi bir şeydir. İrəvan hər hansı bir şəkildə Qarabağ məsələsinə təsir edə bilməsin. Son gelişmələr isə Ankaranın prosesə müdaxiləsinə zəmin yaradır. Hətta formatın yaradılması Putinlə razılaşdırılırsa, demək, İrəvan narahat olmalıdır. "Bildiyiniz kimi hazırda Qarabağ məsələsi var. Bu məsələ ilə məşğul olan Türkiyənin də daxil olduğu Minsk Qrupu başqa nəticələr əldə edə bilərdi. Lakin ABŞ, Rusiya və Fransa olmaqla, yalnız 3 ölkə bu işin içindədir. 23-24 ildir ki, bu məsələni həll etmədilər, ya da həll etmək istəmədilər. Ortada işğal faktı var. Bu işğal hər kəs qəbul edir. Məndə ki, işğal var, bunu niyə həll etmirsiz? Amma indi bezi irəliləyişlər var. Vladimir Putin də

İrəvanda narahatlığı artıran amillərdən biri də Türkiyə-Rusiya əlaqələrinin bərpası, prezident R.T.Ərdoğanın Moskvada yüksək səviyyədə qarşılanması, dostluq və müttəfiqlik mesajlarının verilməsidir. Ermənistan Moskva və Ankaranın münasibətlərinin pozulmasından qazanacağını zənn etdiyi halda, gözlədiyin

əksi baş verməkdədir. Xatırladaq ki, elə iki dövlətin "soyq müharibə"sinin davam etdiyi aylarda Rusiya XİN başçısı S.Lavrovun İrəvanda Ağrı dağının fotosunu mobil telefonu ilə ermənilərin iddia etdiyi Türkiyə ərazisinə doğru ağ göyərçinlər uçurması və s. hallar erməniləri xeyli ümidləndirmişdi. Ancaq Ərdoğan-Putin görüşü və bərpa olan əlaqələr bu ümidlərin üstündən xətt çəkdi. Xüsusilə də Türkiyə prezidentinin Moskva səfərindən sonra "5 rayon Azərbaycana qaytarılacaq, Dağlıq Qarabağ problemi-nin nizamlanması prosesinin daha asan mərhələsinə keçəcəyini düşünürəm" deməsi düşmənlər üçün əliotaj yaradıb.

R.T.Ərdoğan Türkiyə-Rusiya-Azərbaycan üçtərəfli formatının yaradılmasından da bəhs edib ki, bu da ermənilər üçün qorxulu yuxu kimi bir şeydir. İrəvan da ermənilər üçün qorxulu yuxu kimi bir şeydir. İrəvan hər hansı bir şəkildə Qarabağ məsələsinə təsir edə bilməsin. Son gelişmələr isə Ankaranın prosesə müdaxiləsinə zəmin yaradır. Hətta formatın yaradılması Putinlə razılaşdırılırsa, demək, İrəvan narahat olmalıdır. "Bildiyiniz kimi hazırda Qarabağ məsələsi var. Bu məsələ ilə məşğul olan Türkiyənin də daxil olduğu Minsk Qrupu başqa nəticələr əldə edə bilərdi. Lakin ABŞ, Rusiya və Fransa olmaqla, yalnız 3 ölkə bu işin içindədir. 23-24 ildir ki, bu məsələni həll etmədilər, ya da həll etmək istəmədilər. Ortada işğal faktı var. Bu işğal hər kəs qəbul edir. Məndə ki, işğal var, bunu niyə həll etmirsiz? Amma indi bezi irəliləyişlər var. Vladimir Putin də

bu məsələ üzərində işləyir"-Ərdoğan deyib.

Bu arada Azərbaycanda da Qarabağla bağlı prosesdən narahatlıqlar ifadə olunmaqdadır. Qarabağ Azadlıq Təşkilatı (QAT) Qarabağ münaqişəsinin həllinə dair son dövrdə ortaya atılan təklifləri sət tənqid edən bəyanat qəbul edib. "Qoy Azərbaycan hakimiyyəti də, dünya da bilsinlər ki, heç kəs Azərbaycan xalqına təslimçi sülhü sırıya bilməyəcək! Biz öləcəyik, amma buna yol verməyəcəyik!" - bəyanatda deyilir. Heç şübhə yoxdur ki, Azərbaycan hakimiyyəti təslimçi sülhə razılıq verməz, hətta Rusiyanın təzyiqləri olsa belə. Əgər Azərbaycan 90-cı illərin ağır dövründə, iqtisadi, siyasi və hərbi cəhətdən indiki ilə müqayisə olunmayacaq dərəcədə çətin illərdə Qarabağı güzəştə getmədisə, indiki şərtlər daxilində buna heç zaman razılıq verməz. Amma danışıqlarda hakimiyyətin mövqelərini gücləndirəcək çıxışlar və bəyanatların olması, bəlkə Qa-

rabağ mitinqinin keçirilməsi yalnız işin faydasıdır.

Düşmənlər ölkə getdikcə dərin dərəcəyə gətirib çıxarılan məsələni, bunu ermənilər açıq şəkildə bəyan edirlər. "Ermənistan günbəgün boşalır və çox yaxın gələcəkdə boş balıqçılıqna çevrilə bilər. Bu kimə lazımdır? Üç quldur zənginə? Bütün bunlardan sonra bəziləri hələ də Türkiyənin "soyqırımı" tanımamasından danışıq. Ermənistan özü isə çox ciddi fəlakətin astanasındadır". Virtualaz.org-un xüsusi müxbiri xəbər verir ki, bütün dünyada məşhur şanson ifaçısı olan Şarl Aznavur bunları "Nouvelles d'Arménie" qəzetinə müsahibəsində deyib. Ş.Aznavur ardınca deyib: "İstəyirəm ki, Ermənistanla nəhayət xalq, ölüb gedən xalq üçün də nəse yaradılsın. İndi Ermənistanla neçə erməni qalıb? Mənə deyirlər ki, 2,3 milyon, hakimiyyət isə 3,6 milyon nəfər deyir. Yalandır. Tezliklə bu rəqəm 1,8 milyon, daha sonra isə ümumiyyətlə, 1 milyon olacaq və büsbütün mafianın əlinə keçəcək. Həmin vaxt ölkəmizin rifahı üçün ümidlərimizi kimə bağlayacağıq? Çinlilərə?"

Hazırda hər kəs danışıqların növbəti raundunda hansı qərarların verəcəyini gözləyir. Ermənistanın boşaldığı, ac-yalavaların məmləkətinə çevrildiyi halda, şou xatrinə Qubadlıda yeni yaşayış məskəninin açılışını keçirən erməni hakimiyyət bununu Azərbaycanla və beynəlxalq aləmə təsir göstərməyə çalışır. Görünür aprel döyüşlərini başqa bir formada da xatırlatmaq ehtiyacı yaranacaq. Şuşada da tərk edib İrəvana qaçan erməniləri Qubadlıda məskunlaşdırana növbəti bir dərs lazım olacaq.

Artıq bir neçə gündür ki, Xalq artisti Ramiz Novruzun stilist qızı Şəfəq Novruzovanın erməni həmkarından ustad dərslər alıb, onunla səmimi fotosunu paylaşması geniş müzakirə olunur.

Yayılan məlumatlara görə, açıq-aşkar erməni əsilli Georgi Kota qarşı olan böyük rəğbətini gizlətməyən, buna görə sosial şəbəkələrdə tənqid və təhqirlərə üzləşərək geniş ictimai qınağa tuş gələn stilist olanlara dözməyərək gecə ilə Azərbaycanı tərk edib. Barəsində yayılan şayiələrlə bağlı Ş.Novruzova öz "Instaqram" səhifəsində açıqlama yayıb. O qeyd edib ki, yayılan məlumatlar şayiə olsa da, sənətinə, peşəsinə dəyər verilmədiyi üçün tezliklə ölkəni tərk etmək fikrindədir: "Azərbaycanı, sevdiyim vətənim, Bakımı bu gecə tərk etdiyim şayiə, yalan olsa da, amma nə vaxtsa, gec-tez, bəlkə də yaxın zamanlarda tərk edəcəm. Bu, mənim qəti fikrimdir. Dostlarım, müştərilərim bu cümləni mənim dilimdən tez-tez eşidir. Gördüyüm qədər mənim kimi işinin peşəkari, sənətimizlə bağlı, dünyada olan bütün yenilikləri, dünyada məşhur olan stilistlər tərəfindən keçirilən ustad dərslərin təşkilatçısı və s. öyünəsi xarakterim ola-ola, ən əsası da gəlinlərin qəlbini sevindirən Şəfəqə bu ölkədə dəyər verən çox azdır deyəsən. Mən həmişə düşünürdüm ki, niyə axı həmişə yaxşı həkimlər, aktyorlar, müğənnilər, iş adamları Azərbaycanı tərk edib başqa dövlətlərə yaşayırlar? Sən demə biz talantlı, xalqa xidmət edən, təmiz çalışan insanlara dəyər vermirik".

Stilist həmçinin paylaşdığı statusda həmkarlarının ondan zəhləsi getdiyini, daim onu gözədən salmağa çalışdıklarını da qeyd edib. Son vaxtlar adı daha çox qızı ilə bağlı qalmaqallarda hallanan. Xalq artisti Ramiz Novruz isə azxeber.com-a açıqlama

Xalq artistinin qızı erməni stilistə görə ölkədən gedir

Düşmən millətin nümayəndəsi ilə baş-başə şəkil çəkdirib, ona böyük rəğbət bəsləməyin psixoloji tərəfləri...

verərək yayılan məlumatların qızına qarşı qaraxma kampaniyası apan insanları işi olduğunu deyib: "Şəfəq öz işində çox böyük nailiyyətlər əldə edib və bunu heç bir şey edə bilməyən insanlar götürə bilmirlər. Məqsəd onu gözədən salmaq, işinə zərbə vurmaqdır. Onun yaradıcılığı Azərbaycanı bu sahədə təmsil etməyə yetəcək gücdədir".

Xalq artisti onu da vurğulayıb ki, Georgi Kot iddia edildiyi kimi erməni deyil, əslində abxaz əsillidir: "Georgi Kotun erməni olması

ilə bağlı deyilən bütün sözlər yalandır. O, abxaz əsillidir və bunu özü də dəfələrlə dilə gətirib. O, erməni olsaydı, qızıma deyirdim ki, ayağını qır, otur yerində. Georgi məşhur stilistdir və Şəfəq ondan çox şey öyrənib. Bu gün Azərbaycanı bu sahədə təmsil edən çox azsayılı insan var. Onlar içində ən öndə gedənlərdən biri də mənim qızımdır".

Qeyd edək ki, Xalq artisti kimi qızı da dəfələrlə müsahibələrində stilist Georgi Kotun familiyasının "yan" sonluğu ilə bitmədiyini əsas

gətirərək onun erməni deyil, abxaziyalı olduğunu vurğulayıb. Xatırladaq ki, bir müddət bundan öncə məşhur stilist Georgi Kot barəsində qısa araşdırma aparmışdıq. Məlum olmuşdu ki, Georgi Kot Vasileviç 1984-cü ildə, bir çox dövlətlər tərəfindən tanınan Abxaziyanın Qaqra şəhərində anadan olub. İnternet resurslarında öz bioqrafiyasında anasının Susanna Aqozyan olduğunu qeyd edən stilist nədənsə atası və onun hansı fəaliyyətlə məşğul olduğu haqda bu günə qədər tutarlı məlumat yaymaqda ma-

mayış etdirmək heç də normal hal deyil. Digər tərəfdən ora təkə Xalq artistinin qızı deyil, bir neçə Rusiyanın bir çox bölgələrində Georgi Kot erməni əsilli stilisti kimi tanınır.

Məlum olduğu kimi zaman-zaman düşmən ölkənin nümayəndəsi ilə səmimi münasibət, dostluq əlaqələri yarananlar dərhal ictimaiyyətin hədəfinə tuş gəlir. Cəmiyyətimiz bu cür halları neqativ olaraq qəbul edir. Maraqlıdır, çəkinmədən, açıqcasına düşmən nümayəndəsinə böyük rəğbət nü-

mayış etdirmək heç də normal hal deyil. Digər tərəfdən ora təkə Xalq artistinin qızı deyil, bir neçə Rusiyanın bir çox bölgələrində Georgi Kot erməni əsilli stilisti kimi tanınır.

Məlum olduğu kimi zaman-zaman düşmən ölkənin nümayəndəsi ilə səmimi münasibət, dostluq əlaqələri yarananlar dərhal ictimaiyyətin hədəfinə tuş gəlir. Cəmiyyətimiz bu cür halları neqativ olaraq qəbul edir. Maraqlıdır, çəkinmədən, açıqcasına düşmən nümayəndəsinə böyük rəğbət nü-

ribe şəraitində olan dövlətlərin vətəndaşlarına psixoloji olaraq mənfi təsir göstərir. Bu gün bizim torpaqlarımız işğal olunub və səngərlərdə düşmənlə üz-üzə dayanmış əsgərlərimiz var. Yox, əgər bu məsələdə qərəz, qara piar, xüsusən olaraq Xalq artistinin adının vurğulanması varsa, bu başqa məsələ. O Xalq artisti Azərbaycan incəsənətində, mədəniyyətinə xidmət olan bir adamdır və onun adı son vaxtlar daha çox qızının fəaliyyəti ilə gündəmə gəlir. Xalq artistini küsdürmək lazım deyil. İnanmıram ki, erməni faktoruna, Xalq artisti qızına deməsin ki, "buna ehtiyac yoxdur".

□ Xəlida GƏRAY

“Alimlər yataqxanası” sökülür

Sakinlər: “Hamımız həyəcan içərisindəyik...”

Yasamal rayonu, Şərifzadə küçəsi 33 ünvanında yerləşən “alimlərin yataqxanası” kimi tanınan bina sökülməyə başlanıb. Lakin sakinlər bildirirlər ki, söküntü işləri ilə bağlı onlara öncədən heç bir məlumat verilməyib.

Binada yaşayanların sözlərinə görə, birdən-birə başlanma uçurulmağa başlayan evlərinin söküntüsünü apan şəxslər onlara mənzillərini təcili tərk etmələrini söyləyirlər. Söküntü işlərini isə “İnşaat və Konstruksiyalar” şirkəti aparır. Sözügedən binada olub, şikayətçi sakinlərin fikirlərini dinlədik.

Sakin Əzizəyə Ələkbərov aşağıdakıları bildirdi: “Milli Elmlər Akademiyasının Tarix institutunun aparıcı elmi işçisiyəm. Yeddi cildlik Azərbaycan tarixinin müəlliflərindən biriyəm. 4 aydır ki, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin rəhbərliyi bizim başımıza oyun açır. İlk dəfə aprelin 4-də bu binanı sökmək üçün gecə saat 12-nin vaxtında texnika ilə çəpəri uçurub həyətdə girdilər. Həmin vaxt binamızın öndə aprel döyüşlərində şəhid olmuş sakinin yas mərasimi keçirilirdi. Buna belə məhəl qoymadan dedilər ki, binanı sökəcəyik. Sonra o işi icra edən adamlardan iki nəfər traktorçu və ona rəhbər edən şəxsədən polisə şikayət etdik, onları 2 günlük həbs etdirdilər. Sonra söküntünü apan şirkətin, icra hakimiyyətinin nümayəndələri gəlib üzr istədilər. Onu da qeyd edim ki, bu adamların əllərində də heç bir sənədləri yox idi”.

Sakinin sözlərinə görə, onlara yeni binanın 1 il 6 aya tikilib təhvil verəcəyini söyləyiblər. Elə müqavilədə də bu cür qeyd olunub: “La-

kin bu, mümkün deyil. Bizim mənzilin yanında elə həmin şirkətin tikdiyi yarımqıç 16 mərtəbəli bina var. 14 ildir ki, o binanın tikintisi başa çatdırılmır. İndi deyirlər ki, bu binanı tikiləndə buradan sizə mənzil verəcəyik. O vaxta qədər də bizə 300 manat pul verirlər ki, gedin kirayə yaşayın. Bu qədər elm adamları atırlar çölə. Bu şərtlə razılış köçənlərin əksəriyyətinin başqa yerdə də evləri var. Hansı ki, onların çoxu onsuz da buradakı evlərini kirayə vermişdilər. Ancaq yerdə qalanların buradan başqa mənzilləri yoxdur. İllərini ölkəmizdə elmin inkişafına sərf etmiş adamların başına bu cür oyun açılır. Bu bina 1965-ci ildə istifadəyə verilib. 2002-ci ilə qədər akademiyanın balansında olub. 2002-ci ildən sonra isə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tabeliyinə verilib və buradakı evlər sahibləri tərəfindən özəlləşdirilib. Yəni burada bütün evlərin hər bir sənədi yerindədir”.

Binanın digər sakinini Rafiq Hüseynov bildirdi ki, onlara mənzillərdən köçmələri üçün müxtəlif təzyiqlər edirlər: “Hamımız həyəcan içindəyik. Tikinti şirkəti tərəfindən tikiləcək binadan bizə neçə kvadrantlıq mənzil düşəcəksə, hələ bu barədə heç bir rəsmi sənəd təqdim etməyiblər. Müqavilə veriblər, orada da bununla bağlı heç nə göstərilməyib. Belə bir məlumat yaymış-

dılar ki, 50 kvadrantdan yuxarı verəcəyəm, ancaq təmirsiz. Bu bizə sərf etmir. Hər bir şəraitimizi qurub, illərdir burada yaşayırıq. Bu ayın 10-dan etibarən qazımızı da kəsiblər. Deyirlər ki, bir neçə gün sonra sizin elektrikiniz də, suyunuz da kəsiləcək. Biz mübarizəmizi davam etdirəcəyik. Hazırda burada 45 ailə yaşayır. Onlara hər gün bu kimi müxtəlif hədə-qorxu gəlirlər. Həm tikinti şirkəti, həm də icra hakimiyyətinin nümayəndələri tərəfindən. Bizə deyirlər ki, bina qəzalı vəziyyətdədir. Ancaq necə qəzalıdır ki, binanın divarlarında bir dənə də olsun çat yoxdur”.

22 ildir “alimlər yataqxanası”nda yaşayan Nüşabə Quliyeva da qonşuları ilə oxşar fikirləri səsləndirdi: “Mənim qazımı keçən ayın 28-dən kəsiblər. Guya deyirlər şikayət etmişəm ki, binada qaz sızması var. Bunu bəhanə edib, hamının qazını kəsiblər. Çıxarırlar çıxarırlar, ancaq bizə sənədlər verinlər. Necə ki, hər bir sənədi olan evimizi sökürlər, qarşılığında da sənədləri ev versinlər. Burada yaşayan hamısı alimlər, ziyalı adamlardır. Heç birinin də maddi gəliri yüksək deyil. Şəxsən mən 157 manat təqaüdlə dolanıram. İndi də bizim vəziyyətimizi daha da ağırlaşdırırlar. Çox çətin vəziyyətdəyik”.

Binada yaşayan birinci qrup əil İsmayilova Xatirə də bildirdi ki, 14 yaşında oğlu ilə çətin vəziyyətdədir: “Dolanışıqımız çox pisdir. Bizə ev versinlər bu dəqiqə çıxacaq. Ancaq bunu etmirlər. İnanın ki, evdə uşaq

acdır. Prezidentdən bu məsələyə diqqət ayırmasın xahiş edirəm”.

Sakin Davudova Rəvanə bildirdi ki, bina sakinlərinin əsas tələbləri aşağıdakılardır: “Alim, böyük elmi işçiyəm. Dəfələrlə bununla bağlı prezidentə müraciət yazmışam, ancaq baxan yoxdur. Dövlətin alimə qayğısı sıfır səviyyəsindədir. Bizə baxan yoxdur. Məsələ belədir ki, bu tikinti şirkətinə biz etibar etmirik. Hətta şirkətin müqavilədə göstərilən yerdə ofisi də yoxdur. Biz zəmanət vermirlər ki, bu binanın şirkət tikiləcək yoxsa yox. Heç olmasa bizə həmin bina tikilənə qədər ev verilsin. Şirkət iflas etsə biz nə edəcəyik? Yeni məsələ kirayə haqqı deyil. Müqavilədə binanın sökülməsi ilə bağlı icra hakimiyyətinin sərəncamı qeyd olunur. Tikilməsi ilə bağlı heç bir sərəncam yoxdur”.

Sakinlər bildirdilər ki, onlara veriləcək evin kvadratı da aşağıdır. Onlar bununla da razı olmadıklarını bildirdilər.

Sakinlərin şikayətlərinə rəsmi münasibət almaq üçün Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin müavini Şahin Məmmədovla əlaqə saxladıq. Ş. Məmmədov bildirdi ki, söküntü apan bina qəzalı vəziyyətdədir: “İşlər Nazirlər Kabinetinin 25 fevral 86 sayılı qərarı əsasında apanılır. Artıq oradakı sakinlərin 80 faizi köçürülüb. Beş-altı nəfər qalıb ki, onlar da nədənsə narazıdırlar. Həmin sakinlərlə görüş də keçirildi. İlah olundu ki, köçməlidirlər. Həmin sakinlərə kirayə haqqı verilir və yeni tikilən binadan indiki mənzillərinin ərazisindən 20 faiz artıq sahəsi olan ev veriləcək. Sakinlər deyirlərsə ki, yeni mənzilləri

dan indiki mənzillərinin ərazisindən 20 faiz artıq sahəsi olan ev veriləcək. Sakinlər deyirlərsə ki, yeni mənzilləri

kvadratı azdır, bu doğru deyil”.

□ Əli RAİS
□ Fotolar müəllifindir.

İsti yay günlərində hər kəs sərin bir məkana, təbiət qoynuna gedib dincəlmək istəyir. Bu cür yerlərdən biri də öz təbiətinin zənginliyi, təmiz havası və gözəlliyi ilə seçilən Şəki-dir. Şəkiddəki turizmin vəziyyəti, qiymətlər, gəzməli, görməli yerlər haqqında məlumat almaq üçün Şəki Turizm İnformasiya Mərkəzinin direktoru Nəsim İmaməliyevə müraciət etdik.

- Şəkiyə gələn turistlərin sayında artım və ya azalma varmı?

- Şəkiyə gələn turistlərin sayında ötən il müqayisədə xeyli artım var. Bu artımın səbəblərindən biri də ərəb turistlərinin sayının artması ilə bağlıdır. Bizdə olan məlumatlara görə, hər gün Azərbaycana 600-1000-ə yaxın ərəb turisti gəlir. Onlar tranzit olaraq Şəki ərazisindən keçirlər. Ərəblərlə yanaşı, yerli turistlərin sayı da artır. Bizdə olan informasiyalar sentyabr-oktyabr aylarında Avropadan daha çox turist gələcəyini deməyə əsas verir. Təbii ki, körfəz ölkələrindən gələn turistlərin sayı da artmaqda davam edəcək. Çünki prezident viza məsələsini asanlaşdırıb. Turistləri bura cəlb edən Şəkinin tarixidir. Turist cibinə baxıb hərəkət edir. Turist qrupları var ki, ən yaxşı 5-üldüzlü otellərdə qalır. Elə turistlər də var ki, fərdi evlərdə qalmağa üstünlük verirlər. Bəzi turistlər də var onlara gəzmək maraqlıdır. Onlar dağları, təbiətin gözəlliyini seyr edir, Şəki mətbəxinə dadır və gedirlər. Tranzit turistlərin bezi özlərini öz çadırları ilə gəlir və təhlükəsiz yerlərdə çadırlarını qurub qalırlar. Hətta kəndlərdə qalan turistlər də var. Kənd turizmi də inkişaf edir.

Azərbaycanın ən ucuz turizm məkanı - Şəki

Əməkdaşımız bu gözəl məkanın istirahət guşələrindəki qiymətlərdən, brend yeməklərindən yazır; **yerli turizm mütəxəssisi: "Bura gələn peşman olmaz..."**

- Qiymətlər necədir?

- Fərdi evlərin qiymətində artım yoxdur. Fərdi evlərdə bir gün səhər yeməyi daxil olmaqla qiymət 10-15 manat arasında dəyişir. 3 dəfə yemək istəsən, bu, qiymətə təsir edir. Otellərin ən ucuzu Karvansaraydır. Burada 2 nəfərlik otaq 15 manat, 3 nəfərlik 36 manat, 4 nəfərlik otaq isə 48 manatdır. Bir az onlardan fərqli lüks otaqlar isə 50 manatdır. Amma bu qiymətə yemək daxil deyil. Digər otellərdə isə qiymətlər 70-100 manat arasında dəyişir. Katejorin qiyməti də onların həcminə görə 80-90 manat arasındadır. Bəzən endirimlərdə edirlər.

- Şəkiyə gələn turistlər ən çox haraları görmək istəyir?

- Turistlər daha çox Xan sarayını, Kiş alban məbədi, Şərq bazarını, Karvansaray, Şəkiyanovların evini, İpək kombinatını, texnologiyaları görmək istəyirlər. Mən Şəkiyanovlar sarayını bütün turizm şirkətlərinə təklif edirəm. Çünki Şəkiyanovların evi kimi Azərbaycanda ikinci elə bir yer yoxdur. Bura iki il öncə prezidentin göstərişi ilə təmir edilmiş və açılışı olub. Bizim çox gözəl muzeylərimiz var. Bundan başqa Şəkinin Fazıl kəndində çox gözəl yeraltı muzey var. Təəsüf ki, bu muzey lisenziya alma-

dığı üçün çoxları xəbərsizdir. Böyük Qafqaz Albaniyasına aid Şəkinin Zəyzid, Bideyz, Baş Küncüt, Daşbulaq, Aydınbulaq kəndlərində də tarixi abidələr var. Bu abidələri gəzib hamısını tanımaq yaxşı olardı. Şəki Böyük Qafqaz Albaniyasının mərkəzi hesab olunub və burada böyük bir mədəniyyət yatır. Şəki elə bir yerdədir ki, buranın özünün xanlığı, pulu olub. Hətta buradan samovar tapılıb ki, onun tarixi 3700 ildir. Turist gəldi getdi ilə iş bitmir. Turist bura gəlir, tarixi, sənətkarlığı, mətbəx mədəniyyətini öyrənir. Türk şairi Nazim Hikmətin gözəl bir sözü

var: "Azərbaycanın heç nəyi olmasaydı belə, tək Şəki Xan sarayını bütün dünyaya göstərmək kifayət edərdi". Hər il Şəkiddə festivallar keçirilir. 2016-cı il Şəki Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan olundu. Bütün bu amillər də turizmə təsir edir.

- Şəki turizmini Şəkinin ən gəlirlə sahəsi adlandırmaq olarmı?

- Təbii ki. Gələn hər bir turist 1 dollar pul xərcləsə, bu Şəkinin büdcəsinə böyük bir xeyir gətirir.

- Şəkiddə turizmi daha da inkişaf etdirmək üçün nə etmək lazımdır?

- Bu, mənim yaralı yerimdir. Həmişə deyirəm bunun üçün tarixi abidələri ayağa qaldırmaq lazımdır. Tarixi abidələrin yerləşdiyi ərazilərə yollar çəkmək, turistləri cəlb etmək lazımdır. Belə olan təqdirdə mədəni turizmle yanaşı, kənd turizmi də dirçələcək. Bizdə güclü inanc yerləri də var ki, turistlər ora da getmək istəyir. Buda dini turizmin bir növüdür. Şəkinin 3 tərəfində qədimi qəbiristanlıqlar var ki, bunun özü də böyük bir tarixdir. Mənim arzulandıran biri də Şəkiddə dağ turizminin yaranması ilə bağlıdır. Bunun üçün potensial da var.

- Bəzən deyirlər ki, xarici ölkələrdə istirahət etmək, Azərbaycanda istirahət etməkdən daha ucuz başa gəlir. Bu fikrə münasibətiniz?

- Mən bu fikrə razı deyiləm. Məsələn, Şəkiddə bir dadlı kabab yemək 3 manatdır. O kababın dadını heç elit restoranlarda almaq olmur. Şəkinin ən brend yeməyi piti 3 manat 50 qəpiyə, tündirdə bişən piti 4 manata, limonlu çay 50 qəpiyədir. Əslində ən ucuz yer Şəkidir. Yeri də seçmək lazımdır. Min dəfə eşitməkdənsə, bir dəfə gəlib görmək yaxşıdır. Bura gələn peşman olmaz.

□ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

"Şərq bazarı" bağlanır: satıcılar alıcı üzünə həsrət qalıb

Burada alver edənlərin əksəriyyətinin banklara borcu var

Paytaxtın bir zamanlar məşhur olan "Şərq bazarı" indi alıcı üzünə həsrət qalıb. Dolların bahalaşmasından sonra mağazaların əksəriyyəti bağlandı. Virtualaz.org saytının bazarıda müşahidə aparan əməkdaşı xəbər verir ki, şəhərin mərkəzində, Nərimanov rayonunda yerləşən "Şərq bazarı" baxımsızlıqdan bərbad hala düşüb. Binada çatlar yaranıb, pəncərələrdə şüşələr qırılıb.

Ticarət mərkəzinin girişində döşəmə bir neçə yerdə dağılıb. Yalnız tək-tük mağazada kondisioner işləyir, di-

...Saat günorta 12 olsa da, bazarda alıcı gözə dəymir. Satıcı qadınlardan bəziləri mürğü vurur. Yalnız müştəri gələn kimi canlanma hiss olunur. "Bu istidə necə işləyirsiniz? Mağazalar da təmirsiz" Satıcı dərhal sözümlərini kəsir: "Təmir edəndən sonra yerpulunu artırıcaqlar. İndi ayda 300 manat yer haqqı ödəyirəm. Onsuz da bəzən günlərlə alver olmur. Yer pulunu güclə çıxarıram. Yer pulu artırılandan sonra bazarda heç kim qalmaz".

Qadın paltarları satan Arif Məmmədov isə deyir ki, digər ticarət mərkəzlərindən fərqli olaraq, "Şərq bazarı"nda nisbətən ucuzluqdur. Di gəl ki, alıcı yoxdur: "Burada alver edənlərin əksəriyyəti Türkiyədən, Çindən mal gətirir. Məsələn, mən "Səderək"dən, "Binə"dən mal almıram. Öz malımız olduğu üçün də nisbətən ucuz satırıq. Amma insanlar paytaxtın bu başından o biri başına "Səderək" bazara gedirlər, bu bazara gəlmirlər".

Qonşu mağazanın satıcısı söhbətə qarışır. "Alıcı olmadığından malları maya dəyəridən də aşağı satırıq ki, tək yer pulunu çıxaraq. Çoxları da mənim kimi edir. Hərə evinə bir tikə çörək aparanda sevinir. Bu bazarda alver edənlərin əksəriyyətinin banklara borcu var", - satıcı alıcı qıtlığından şikayətlənir.

Satıcı Çindən mal gətirmək üçün bankdan kredit götürüb. Amma dollar bahalaşandan sonra krediti ödəməkdə çətinlik çəkir: "Fikirleşdim ki, özüm mal gətirərəm, mağazaların sayını artıraram. Amma ötən ilin sonundan alver "öldü". Çıxılmaz vəziyyətdə qaldım. İndi ayda 230 manat banka kredit ödəyirəm. Kredite görə də başqa iş tapmağa cəsarət etmirəm".

Ticarət mərkəzinin satıcıları onu da deyirlər ki, "Şərq bazarı" artıq əvvəlki imicini itirib. Buna görə də indi satıcıların əksəriyyəti bazarı tərk edir.

"Alıcılıq qabiliyyəti zəifləyib. Bir az imkanlılar yeni açılan ticarət mərkəzlərində alver edirlər. Bizim kimi gündə 5-10 manata işləyənlər də ayaqqabı-paltarı yalnız ehtiyac olanda alırlar". Bunu isə ayaqqabı satışı ilə məşğul olan Samir deyir.

Samir sentyabrda alverin canlanacağını güman edir. Deyir ki, məktəblərin açılmasından sonra alıcı olur. Bu ətrafda yaşayanlar bazarlığı burdan edirlər. Amma məktəb mövsümü bitəndən sonra "Yaşıl bazar"da yer götürüb meyvə satacaqam. Onsuz da qışda da alver zəifləyir. Pal-paltara nisbətən ərzağa, meyvə-tərəvəzə həmişə ehtiyac var".

Yuxarı mərtəbəyə qalxırıq. "Heç nə almayın, heç olmasa, mallara baxın". Yaşlı qadın cavab gözləmədən mallarını cəld masanın üstünə sərir. "Uşaq paltarlarının qiyməti 2 manatdan başlayır. Bu dəst bazarın girecəyində 11 manata satılır. Amma mən 8 manata verirəm. Təmiz Türkiyə malıdır".

Satıcı ötən həftədən alver olmadığını şikayətlənir: "Qızımın 2 körpə yetimində mən baxıram. Bu yaşda müştəri dalınca qaçıram. Satmaq bir yana, heç kim mallara baxmır. Bir-iki köynək satanda sevinirəm".

Biz də 5 manat verib bir uşaq köynəyi alırıq. Arxamızca "Şərq bazarı"nda hər şey var, bircə müştəridən başqa" səslənən qadına "bazar olsun" deyib çıxış qapısına yönəlirik...

Mobil telefon bazarında qiymət artımı üçün 3 səbəb

“Dolların qəpik-qəpik qalxması telefonları manat-manat bahalaşdırır...”

Azərbaycanda fiziki şəxslər tərəfindən mobil telefonların ölkəyə gətirilməsinin məhdudlaşdırılması planlaşdırılır. Avqustun əvvəllərində mətbuatda bu haqda informasiyalar yayılmışdı. Telekomunikasiya bazarında çalışan mənəbə mətbuata açıqlamasında bildirmişdi ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı iki ildən bir şəxsi istifadə üçün ölkəyə bir mobil telefon gətirə biləcək.

İlkin məlumatlara görə, yaxın gələcəkdə qüvvəyə minəcək olan bu yeni üsul dövlət büdcəsinə daxil olmaların artırılmasına imkan verəcək. Hazırda Azərbaycanda xaricdən gətirilən qeydiyyatlı mobil telefon bazarının həcmi ümumi bazarın 80%-i qədərdir. Yeni qaydaların tətbiqi rəsmi distribütorların fəaliyyətinə müsbət təsir göstərəcək, çünki bəzi şirkətlər müflisləşmə həddindədir.

Yeni qaydaların tətbiqi ilə bağlı telefon bazarında dəyişən vəziyyəti öyrənmək üçün paytaxtdakı bir neçə telefon satışı mərkəzinə baş çəkdik. Satıcılar bildirdilər ki, son dövrdə telefonlar dolların bahalaşmasına müvafiq olaraq bir qədər də bahalaşmış. Bununla yanaşı, fiziki şəxslərin ölkəyə mobil telefon gətirməsinə qoyulan məhdudiyət də bazar iştirakçılarını bir qədər sıxışdırıb.

“28 may” metrostansiyası ətrafında fəaliyyət göstərən mağazalarda çalışan satıcıların sözlərinə görə, dolların son günlər cüzi də olsa bahalaşması mobil telefonları qiymətlərini bahalaşdırıb: “Son 1 aydır ki, mobil telefonların qiymətləri durmadan artır. Bunun nəticəsində mobil telefon bazarında durğunluqdur. Dolların qəpik-qəpik qalxması telefonları manat-manat bahalaşdırır. Qiymətlər demək olar ki, günə 1 manat qalxır”.

Rahil adlı satıcı bildirdi ki, monopoliya olmasaydı fərdi şəxslərə qoyulan telefon gətirmə qadağası onların işinə yarayardı: “Monopoliya olmasaydı, yeni qaydanın tətbiqi bizə sərf edərdi. Yeni indi telefon monopoliyası ilə məşğul olan şirkətlərdən məcbur şəkildə alma olacaqdı. Bir-iki distribütor var ki, telefon bazarında at oynadırlar, istedikləri qiymətləri qoyurlar. 5-ə alıb, 25

satırlar. Yeni, bundan sonra telefonlar bir qədər də bahalaşa bilər”.

Nizami rayonunda, “Neftçilər” metrostansiyası yaxınlığında telefon dükanında çalışan, başqa bir satıcı da bu cür vəziyyətin yalnız distribütorların işinə yaradığını dedi: “Çoxları elə bilir ki, ölkəyə telefon gətirmə qadağası satıcıların xeyrinə olur. Bu, belə deyil. Yəni də burada qazanan distribütorlardır. Burada ən çox ziyan telefon satışı ilə məşğul olan sahibkarlara dəyəcək. Çünki əvvəlki kimi xaricdən müxtəlif yollarla ucuz qiymətə mobil telefonlar gətirə bilməyəcək. Məcbur qalıb monopoliya şirkətlərin qoyduğu qiymətə baha alacaqlar. Bu zaman sahibkarlar da qiymətləri qaldıracaqlar. Sonda alıcılıq azalacaq, həmin mağazalar müflisləşəcək”.

Telefon mağazalarının icarə haqlarına gəlincə, qiymətlər olduqca bahadır. Məsələn, 25-30 kvadratmetrik mağazanın icarə haqqı 4-5 min manat civarındadır. İcarə haqları bu qədər baha olduğu üçün satıcılar ayın sonunda borclu qalmalı olur.

Qeyd edək ki, ölkəyə qaçaq yolla mobil telefonlar gətirilir, vergi və gömrük rüsumu ödənilmədiyi üçün bazar ucuz qiymətə daxil olur. Distribütorlarda isə eyni məhsulun qiyməti ucuz telefonlarda 20-30, bahalı telefonlarda 60-70 manat baha olur. Gözlənilən yeni qaydalara əsasən, xaricdən alınan telefonların qeydiyyatı vətəndaşın şəxsiyyət vəsiqəsi və

ya xarici pasportundakı identifikasiya nömrəsi əsasında həyata keçiriləcək. Qeydiyyat zamanı vətəndaşa bildiriləcək ki, o yeni telefonun qeydiyyatı üçün yalnız iki ildən sonra müraciət edə bilər.

Son iki ildir ölkəyə xaricdən gətirilən telefonlara məcburi “IMEI” qeydiyyatı istənilirdi. 30 gün içinde “IMEI” qeydiyyatdan keçməyən telefonlar bağlanılırdı. Yeni qadağaya əsasən, hər bir vətəndaş ancaq 2 ildə 1 dəfə “IMEI” qeydiyyatdan keçirə biləcək. Güman edilir ki, indiyədək xaricdən qeydiyyatlı olmayan telefonlara görə, büdcə hər il 50 milyon dollar vergi itirir. Belə ki, hər ay mobil qurğuların İMEI-kod sistemində 50 min yeni telefon qeydiyyatdan keçirilir. Halbuki, rəsmi telefon idxalı 20 mindən artıq deyil. Mobil telefonların ekseriyəti bazara qaçaqmalçılıq yolu ilə gətirilir, bir hissəsi isə ölkə daxilində şəxsi istifadə üçün alınır.

Mobil telefon bazarında ki durumu dəyərləndirən iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da bildirdi ki, əgər fiziki şəxslərin ölkəyə mobil telefon gətirməsinə qadağa qoyulubsa, bu, bazardakı mobil telefonların sayına da öz təsirini göstərəcək: “Nəzərə almaq lazımdır ki, bir çox hallarda fiziki şəxslər tərəfindən ölkəyə gətirilən mobil telefonlar hansısa formada vergidən yayınaraq ölkə bazarlarına daxil olur, bu da vətəndaşların daha aşağı qiymətə telefon əldə etməsinə şərait yaradırdı. Ancaq

neçə dəfə açıqlama verilmişdi ki, ölkədə satılan telefonların sayı 1 milyondan artıq olduğu halda, rəsmiləşdirilən telefonların sayı 50 min, 100 min olur. Yeni ölkəyə gətirilən telefonların hamısının rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı problemlər var idi. Burada bezi gömrük işçilərinin də marağı var idi, çünki qarşılıqlı razılaşma əsasında baş verirdi. O zaman fiziki şəxslərin ölkəyə gətirdiyi telefonlar da bazara öz təsirini göstərə bilirdi. Lakin bu məhdudiyətlər distribütor şirkətlər üçün daha münbit şərait yaradır. Onlar istedikləri qiymətə telefonları bazara çıxara biləcəklər. Ancaq bir məsələni də diqqətdə saxlamaq lazımdır ki, ölkədə alıcılıq qabiliyyəti aşağıdır. Belə bir şəraitdə mobil telefon bazarında şirkətlər əvvəlki qədər marja tətbiq edə bilmirlər. İlk vaxtlarda bu qərar dövlət büdcəsinə daxil olmalarının həcmi artırır. Lakin gələcəyə baxdıqda, bu hallar bazarda alıcının zərərinə bir tendensiyanın formalaşmasına səbəb olacaqdır”.

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar müəllifindir

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə diünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün diünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)
Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Tərtərdə toy yasa çevrildi - 1 ölü

Tərtərdə toy karvanında qəza baş verib. APA-nın Qarabağ bürosunun xəbərinə görə, hadisə Tərtərin “Dörd yol” adlanan ərazisində baş verib. Maşın karvanında hərəkət edən 99BK 744 dövlət nömrə nişanlı “Mercedes” markalı maşın qarşından gələn 90 AN 513 nömrə nişanlı “Niva” markalı avtomobilə toqquşub. “Niva” markalı avtomobil Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Ekspertiza İdarəsinə, “Mercedes” markalı avtomobil Rüstəmov Şəhriyar Valeh oğluna məxsusdur.

Toqquşma nəticəsində “Mercedes” markalı maşın yol kənarındakı yüksək gərginlikli xətti beton dirəyinə çırpılıb. Qəza nəticəsində yaralanan sürücü və sənişinlər Ağdam və Bərdə Mərkəzi rayon xəstəxanalarına çatdırılıb. Ağdam MRX-dan APA-ya verilən məlumata görə, xəstəxanaya çatdırılan Gülşən Həsənovanın həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Mərhum G. Həsənova Ağdam rayon sakini olduğu, Sumqayıt şəhərində məskunlaşdığı bildirilib.

Faktla bağlı Tərtər Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları araşdırma aparır.

Ide bir dəfə istirahət edən Azərbaycan vətəndaşı üçün rahat tətillə yanaşı, onun sərfəli olması da şərtidir. Buna görə də çox vaxt tətildən öncə ciddi arayışlar aparılır: harda, necə, neçəyə? Əgər tərcih Azərbaycanın bölgələrindən yadırsa, insanımız daha çox kottec, kirayə ev, kənd həyatını özündə əks etdirən məkanlar seçir. Çoxumuzun kökü də kəndlərdə olduğu üçün çalışırıq ki, o özləmi az da olsa azaldaq.

Necə deyirlər, səhərlər blokdan çıxmayaq, çayımızı samovardan içək, uşaqlarımız toz-torpağın içində eşələnsin. Bəlkə mənzerə bir qədər fərqli olacaq, amma asfaltlı şəhərdən daha yaxşıdır.

"Yeni Müsavat" Azərbaycanda kənd istirahətinə, kirayə evlərə dair mənzerəni müyyənləşdirmək üçün öncə Xaçmazın Nabran bölgəsindəki durumla maraqlanıb.

Nabranda "qaçqın evləri" - çarpayısına hesablaşma

Öncə ondan başlayaq ki, ümumiyyətlə, Nabrandada ev, kottec kirayəsi ilə bağlı qiymətlər olduqca qeyri-stabildir. Necə deyirlər, 5 manatdan 100 manata qədər. Bu, təbii ki, evin şəraitindən, təqdim olunan şərtlərdən, onun yerləşdiyi yerdən, dənizə yaxınlıq məsafəsindən asılıdır. Əgər siz Xudatdan üzü Yalama istiqamətinə doğru 50 yerdə ayaq saxlayıb, ev və kottec qiymətləri ilə maraqlansanız, bunun şahidi olacaqsız. İlkin şərt budur ki, ev dənizə nə qədər yaxındırsa, evin qiyməti bir o qədər baha olur. Amma ən şəraitsiz, nimdaş, standartlardan uzaq evlərdə bir çarpayının qiyməti 5-6 AZN-dir. Nabrandada bu cür evləri daha çox "qaçqınların evləri" adlandırırlar. Evin içində hamam-ayaqyolu olmur, gənlərə sadəcə, çarpayını təklif edilir. Yemək istəyən turist isə bunun üçün ev sahibinə müraciət edə bilər və onun təqdim etdiyi təvazökar səhər yeməyinə 1-2 AZN ödəməklə bu problemini yoluna qoyar. Məlumdur ki, həmin evlərin yanında mütləq kafelər və ya istirahət mərkəzləri yerləşir. "Çarpayını kirayələyən" şəxslər nahar və şam yeməyi üçün, istəyə uyğun olaraq 4-5-10 AZN ödəyirlər.

Amma nisbətən yüksək şəraitli evlərin qiyməti də fərqli olur. Belə ki, sutkası 50-60 AZN olan kotteclərlə yanaşı, lüks şəraiti, iki-üç otağı olan kotteclər 100 AZN məbləğindədir. Çox adam gözəl şəraitli bu məkanlarda istirahət edərkən yeməkdən daha çox gözəl mənzerəyə üstünlük verirlər. Necə deyirlər, ev yaxşı yerdədirsə, gözəl havası, gözoxşayan mənzerəsi varsa, yemək problemini də həll etmək mümkündür.

Ev sahibinin səhər yeməyi təklif etdiyi evlərin sayı isə barmaqla sayılacaq qədər azdır. Bu cür evlərin isə günlük kirayəsi 50 AZN-dən ucuz deyil. Orda yataqların sayı adətən 4-dən az olmur. Neçə nəfərlik ailənin orda qalmasının isə kottec sahibinə heç bir

haqlarında 5-10 manatlıq endirimlər də edilir.

İsmayılın Cülyan kəndində bir günlük qalmağın isə 50-80 manatdır - amma bu qiymət sizi qorxutmasın. Bu evlərin hotellərdən fərqi odur ki, 2

Həm yayda, həm də qışda ziyarətçiləri bol olan Quba rayonunun Xınalıq kəndində bir günlük otağın qiymətləri 20-25 manatdan başlayır. Əsasən 2-3 otaqdan ibarət evlərdə 7-10 nəfər yerləşə bi-

lər üçün üstün tutulan yerlərdən biri Vəndam kəndində bir günlük ev sifariş vermək 30 manatdan başlayır. Bu qiymətdə 4 nəfərdən ibarət bir ailə qala bilər. Evdə isti-soyuq su, qaz və elektrik daimidir.

problemdir. Xaricilər ev sahibi ilə anlaşa bilmədikləri üçün problem yaşayır. Bakılı turistləri isə çox vaxt ev sahiblərinin hədsiz qonaqpərvərliyi sıxır.

Ümumilikdə bir çox inkişaf

Turizmin yeni növü - bir çarpayını 6 manat...

Bəzi bölgələrdə kənd turizminin "anasını necə ağladılar"?

aidiyyəti olmur. Onların prinsipi belədir: biz evi kirayə veririk - istəyirsiniz, lap 10 nəfər qalın.

Rayonlar üzrə durum isə bir qədər fərqlidir. Qaxın bir çox kəndlərində ev tapmaq olduqca asandır. Çünki son illər Qax daxili turizmin ən populyar məkanlarından birinə çevrilib. Burada ev sahibləri daha çox otaq kirayə verirlər. 15-20 AZN-ə. Bir çox hallarda bu qiymətə səhər yeməyi də daxil olur.

Bölgələrdə kənd evləri - səhər yeməyi daxil...

Səyyah.az saytında bəzi bölgələrdəki evlərin qiyməti ilə bağlı arayış hazırlanıb. Onları sizə təqdim edirik:

Şəki rayonu başdan-başca istirahət məkanıdır. Həm yay, həm də qışda tətillə üçün ideal məkanlardan sayılan dağlar arasında yerləşən rayonda həm qonaq evlərində, həm hotel, həm də fərdi evlərdə qala bilərsiniz. Yerli turistlərin ən çox üz tutduqları kəndlərdən biri isə Kiş kəndidir. Bu tarixi kənddə ev kirayə etmək istəməyiniz, adam başına düşən məbləğ 10 manatdır, kənd səhər yeməyini də xidmətə daxil etsəniz, qiymət 12 manat olacaq. Bir sıra evlərdə bir həftədəna rtıq qalanlar üçün günə 1-2 manatlıq endirim də əldə edə bilərsiniz.

Gözəl təbiəti olan İsmayılı rayonunun İvanovka kəndində istirahət etmək üçün bir günlük ev xərci 40 manatdan başlayır. Bu qiymətə olan evlərdə 2-3 nəfərin rahat yerləşməsi üçün tam şərait var. Zəruri mətbəx və ev əşyaları, həmçinin rahat hamam və ayaqyolu olmaqla yanaşı, peyk antenali televizor və telefon da var. Evlərdə elektrik, qaz və su daimidir. Burada 10 gündən artıq qalanlara kirayə

otaq və bir böyük zalda 10 nəfər rahatlıqla qala bilər. Yeni adambaşına düşən məbləğ 8-10 manatdır. Evdə yaşayış üçün ehtiyac duyulan əşyaların hamısı mövcuddur. Həmçinin qaraj, meyvə ağacları, daimi su və s. də var. Kənddə ailələr üçün evlər də var ki, 4 nəfərlik ailə üçün günlük kirayə haqqı 50 manat, 10 nəfər qonaq üçün isə 80 manatdır.

İsmayılın digər gözəl təbiətli rayonu Lahıcda 3 otaq, mətbəx, hamam və ayaqyolundan ibarət 5 nəfərin qala biləcəyi evin günlük sifariş 30 manatdır. Daimi elektrik, su və qazı olan evlərin yaşamaq üçün hər bir şəraiti var. Kənddə digər evin bir günlük qiyməti isə 40 manatdan başlayır. Bu qiymətə olan evlərdə də 4-5 nəfər rahat yerləşə bilər. Burada evlər əsasən yay fəslində kirayə verilir, evdə yaşayış üçün bütün şərait mövcuddur. Ümumiyyətlə, İsmayılın istənilən kəndində gözəl təbiətin fonunda istirahət edə bilərsiniz.

Evde yaşayış üçün hər şərait var. Daimi su, qaz və işığı olan evlərin otaqları və hamamları qazla isidilir. Göründüyü kimi adambaşına məbləğ 5-6 manatdan da azdır.

Tarixi kənd olan Zaqatalanın Car kəndində kirayə evlər əsasən yay aylarında olur. Evlər isə müxtəlifdir, iki-üç mərtəbəli böyük evlər də var, bir mərtəbəli orta və xırda ölçülür evlər də. Şərtlər də müxtəlifdir, səhəri yeməyi daxil olan evlərdə adambaşına gecələmək 50 manatdır. Bundan əlavə yeməksiz sadəcə qalmaq bir otağı 25-30 manata da götürə bilərsiniz. Yeməyi özünüz də hazırlaya bilərsiniz, yaxınlıqdakı kafelərə də gedə bilərsiniz. Standart bir mərtəbəli iki otaqlı evlərdə 6 nəfər yaşaya bilər. Ümumi evin bir günlük kirayə haqqı isə 50-60 manatdır.

Ölkənin əsas turizm bölgələrindən sayılan Qəbələdə təkcə dəbdəbəli hotellər yox, həm də səliqəli və şəraitli kənd evləri var. Təbiəti sevmə-

Xızı rayonunun Altıağac qəsəbəsi ən gözəl variantdır. Burada gündəlik kirayə haqqı 20-25 manat olan evlərdə bir ailə rahatlıqla qala bilər.

Xaricilər bizdəki kənd turizmini bəyənmir, özlərininkinə isə "ok" deyirlər

"Yeni Müsavat" isə xatırladır ki, ümumiyyətlə, kənd turizmi daha çox yerli əhali üçün sərfəlidir. Çünki əcnəbi turistlər çox nadir hallarda kəndlərdəki evlərə üstünlük verir. Buna səbəb isə həmin evlərdə normal kommunal şərtlərin olmamasıdır. Bunlardan ilki kənd yerlərindəki ayaqyolu-hamam şəraiti, habelə qaz-ışığı verilməsində yaşanan fasilələrdir.

Bundan başqa, hələ də evi turizm obyektinə kimi istifadə verən kənd camaatının onu kondisionerlə təchiz etməməsidir. Xüsusən dağ rayonlarında yayın sərin keçdiyi nəzərə alınsa da, günortanın istisi öz sözünü deyir. Xarici turistlərin kənd evlərini tərcih etməməsinin bir səbəbi də dil

etmiş ölkələrdə də turizmin bu növünə maraq çoxdur. Meqapolislərin gurultusundan, tüstülü havasından qurtulmaq istəyənlər çox vaxt ekzotika xətrinə dağlara, göl kənarlarına çəkilməyi üstün tuturlar. Məsələn, Fransa, Böyük Britaniya və Almaniyada turizmin bu növünə xüsusi diqqət yetirilir. Buna səbəb Fransanın şərq rayonlarında dağ relyefinin olması, habelə bir neçə ölkə ilə (İsveçrə, Almaniya, İtaliya, Belçika və Lüksemburq) həmsərhəd olmasıdır. Ölkənin cənubunda çimərlik əraziləri və şərabçılıq rayonları yerləşir. Fransanın qərb rayonlarında kənd turizminin az inkişaf etməsinə səbəb iqlimin yağışlı və küləkli olmasıdır. Hazırda 35 min fransız fermeri turistlərin qəbul edilməsinə hazırdır. Almaniyanın cənub və qərb rayonlarında da turizmin bu növü daha çox inkişaf edib. Buna səbəb də regionların iqtisadi cəhətdən güclü inkişaf etməsi və zənginliyi ilə fərqlənməsidir.

Böyük Britaniyada isə kənd turizmi əsasən ölkənin cənub regionlarında inkişaf edib. Buna səbəb qədim tarixi abidələrlə zəngin bu ərazilərdə yerləşən iri şəhərlərin əhəlisinin kənd yerlərində istirahətə çox üstünlük verməsidir.

Şimali Avropanın kənd turizmi bazarında Danimarka xüsusi yer tutur. Danimarkanın kənd təsərrüfatı öz effektivliyi ilə Avropa bazarında yüksək qiymətləndirilir. Bu səbəbdən Danimarkada istirahət etmək üçün aqroturistlərin tələbi ildən-ilə artır. İsveçin və Norveçin yalnız cənub regionlarında kənd turizmi inkişaf edib. Şimal regionlarında bu turizm növünə ehtiyacın az olması həmin ərazilərin sərt iqlimə malik olması ilə bağlıdır.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 178 (6499) 15 avqust 2016

Qulaqcıq insan sağlamlığına ziyandır

Alimlər xəbərdarlıq edirlər ki, müntəzəm qulaqcıqdan istifadə edən musiqi sevnələrin sağlamlığı risk altındadır. Daimi qulaqcıqlardan istifadə etmək gələcək nəslin kütləvi karlıqdan əziyyət çəkməsinə səbəb ola bilər. Hər qulağın ölçüsünə uyğun qulaqcıq olmalıdır. Əgər qulaqcıq qulağa uyğun deyilsə, kiçik və ya böyükdürsə, qulağı mexaniki olaraq incidir.

Gənclərin müntəzəm istifadə etdiyi qulaqcıqlar zamanla alışqanlıq halına gəlir və insanlar vacib əşya kimi qulaqlıqsız evdən kənara belə çıxmırlar. Bu da zamanla qulaqda zəif eşitməyə, karlaşmaya gətirib çıxarır. Həkimlər bildirir ki, yüksək səsle nəyisə dinləmək qulaqları hədsiz zədələyir. Elə qulaqcıqlar var ki, qulaq kanalının içinə salınır. Belə qulaqcıqlara insanlar daha çox üstünlük verir. Qulaq pərdəsinə nə qədər yaxından səs verilsə, qulaqların zədə alması ehtimalı daha çoxdur. Qulaqcıqlar həm mexaniki narahatçılıq, həm də sağlamlıq baxımından ziyanlıdır, odur ki, istifadə olunmaması məsləhət görülür.

Uşaqsız ailələr daha xoşbəxt imiş

Uşaqlı ailələrdən fərqli olaraq, uşaqsız ailələrdə ər və yaxud arvad bir-birlərinə daha çox dəyər verdiyindən ailə münasibətlərindən məmnundurlar. Evli cütlüklərin çoxu ilk övladlarının dünyaya gəldiyi günü həyatlarının ən xoşbəxt günü kimi xatırlayırlar. Dünya alimlərinin elmi araşdırmalarının nəticələri isə məhz uşaqsız nikahların daha xoşbəxt olduğunu deyir. Britaniya universitetinin keçirdiyi sorğu göstərib ki, uşağı olmayan kişi və qadınlar özlərini nikahda daha yaxşı hiss edirlər, uşaqlı ailələrdən fərqli olaraq ər və ya arvad bir-birlərinə daha çox dəyər verdiyindən ailə münasibətlərindən məmnundurlar. Psixoloqların və sosioloqların suallarını 5000-dən çox insan cavablandıraraq. Valideyn olanlardan fərqli olaraq, uşaqsızlar bir qayda olaraq öz nikahlarını yüksək qiymətləndiriblər.

Övladsız cütlüklər bir-birlərinə daha çox vaxt ayırmağa, daha çox danışmağa, eşitməyə, birlikdə gəzməyə hazırdırlar. Anaların və ataların isə, sadəcə, buna vaxtları çatmır.

Günəbaxan tumu xərçəngdən qoruyur

Amerikanın İllinoys Universitetinin alimlərinin araşdırmalarına görə, günəbaxan tumu süd vəzi, yumurtalıq, bağırsağ, dəri və ağciyərdə bədxassəli şişlərin inkişafına mane ola bilər. Tumlardakı folium turşusu, yaş turşusu və vitamin B6 şişlərin qarşısını alır. Günəbaxan tumları həmçinin dəridəki sızanaqları da aradan götürür.

Günəbaxan Kolumb kisi kimi getirilib. Onun tu-Amerikanı kəşf etdikdən sonra Avropaya bəzək bit-

Günəbaxan tumundakı çoxlu miqdarda amin turşuları orqanizmdə maddələr mübadiləsinə tənzimləyir, xolesterinin səviyyəsini normada saxlamağa yardım edir, aterosklerozun və miokard infarktının qarşısını alır. Tumda üreyin və beynin normal işləməsi üçün vacib olan fosfor, maqnezium və kalium var. E vitaminini güclü antioksidantdır, xərçəng əleyhinə fəaliyyət göstərir, orqanizmi aterosklerozdan və müxtəlif cür şüalardan qoruyur. E vitamininə olan gündəlik tələbatı ödəmək üçün 50 qr günəbaxan tumu yemək kifayətdir. Günəbaxan tumunda bol olan D vitamini isə sümüklərin inkişafı və möhkəmlənməsinə xidmət etdiyi üçün uşaqlar və yeniyetmələr üçün əvəzolunmazdır. A vitaminini gözləri, saç və dırnaqları qoruyur və gözəlləşdirir.

QOÇ - Bəxtinizdə çox uğurlu bir gün durur. Əzmkarlığınızı artırmaqla bu proqnozu reallığa yaxınlaşdırın. Şəxsi işlərinizdə böyük dönüş start götürə bilərsiniz. Perspektivli təkliflər də mümkündür.

BUĞA - Maraqlı hadisələr yolunuzu gözləyir. Ətrafınızda baş verən hər bir proses daha çox xeyirli nəticə verəcək. Əgər təşəbbüskarlıq öz əlinizdə olmasa, bütün təkliflərdən imtina edin.

ƏKİZLƏR - Yeni əlaqələr yaratmaq istəyirsinizsə, aktivliyinizi artırın. Çünki bu gün arxasınca getdiyiniz işlərin əksəriyyəti reallaşmalıdır. Heç nəyə, ələlxüsus da insanlara ümitsiz yanaşmayın.

XƏRÇƏNG - Təxminən saat 13-ə qədər ümumi əhvalınızda xoş nüanslar nəzərə çarpacaq. Hətta sevincdirici xəbər və ya təklif də ala bilərsiniz. Sonrakı müddətdə isə neytralliyinizi təmin edin.

ŞİR - Yaxşı olar ki, bu təqvimin ilk yarısını oturaq şəraitdə keçirəsiniz. Hər hansı fiziki iş və səfər sizə zərər yetirə bilər. Sonrakı müddətdə isə özünü istirahət güşəsi arayın.

QIZ - Ulduzlar tövsiyə edir ki, bütün diqqətinizi istirahətə yönəldəsiniz. Onsuz da fəaliyyətlə bağlı bütün cəhdlərinizin boşa çıxma ehtimalı var. Qohumlara baş çəkmək sizin üçün daha düşərlidir.

TƏRƏZİ - Əgər həqiqətpərəstliyinizi qorunmusunuzsa, ulduzlar sizə yardımçı olacaq. Nəhər ərəfəsində və sonrakı saatlarda bir neçə sürprizlə rastlaşma ehtimalınız böyükdür. Buna hazır olun.

ƏQRƏB - Hansısa məclisə dəvət alacağınız gözlənilir. Bu, iftar və hansısa əlamətdar günü də ola bilər. Hər halda, ovqatınız xeyli yüksələcək. Sütunu möhkəm olan planlarınızı bir daha götür-qoy edin.

OXATAN - Bu gün işgüzar sövdələşmələrdə iştirak etmək olduqca əhəmiyyətlidir. Bu baxımdan tövsiyələrimizdən maksimum istifadə etməyə çalışın. Axşama doğru qonaq getmək də əlverişlidir.

OĞLAQ - Nəhərə qədər əksər istiqamətlərdə düşərlə bir gün yaşayacaqsınız. Sonrakı müddətdə isə bir qədər neytral mövqe nümayiş etdirməlisiniz. Nəzərə alın ki, gün boyu Ay bürcünüzdə qərar tutacaq.

SUTÖKƏN - Müəyyən təsirlərə məruz qalsanız da, təmkininizi pozmayın. Əgər rəqibinizi yerində tutmağa əmin deyilsinizsə, risk etməyə dəyməz. Yaxşı olar ki, hər şeyi zamanın ixtiyarına buraxasınız.

BALIQLAR - İşgüzar sövdələşmələrdə iştirak üçün ideal təqvimdir. Nüfuzlu insanlarla təmasda olmağınız sizi şöhrətə yaxınlaşdırabilir. Diplomatiya bacarığınızı maksimum səviyyəyə çatdırın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Kişilər ayrılıq bilmirlər

Kişilərin ayrılmağı qadınlar qədər yaxşı bacarmadığı məlum olub. İngiltərədə ayrılıqdan əziyyət çəkən kişilərə kömək etmək üçün çalşan "sheleft.me" adlı internet saytının araşdırmaları nəticəsində qəribə həqiqət aşkara çıxıb.

Araşdırmanın nəticələrinə görə, qadınlar ayrılmaq haqqında daha tez qərar verirlər və kişilərdən daha tez vaz keçirlər. Kişilər üçün isə vəziyyət eyni cür deyil. Qadınlar ayrılıq qərarını 6 gün ərzində versələr də, kişilər bu qərar vermək üçün bir ay düşünürlər. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, qadınlar qarşılarındakı insana daha çox hörmət edirlər və onların daha az əziyyət çəkmələri üçün qərar və tez qərarlar verirlər. Kişilər isə uzun müddət ayrılmaq istediklərini necə açıqlayacaqlarını düşünürlər. Qərar verdikdən sonra isə tək qalmaqdan qorxduqları üçün ayrılmağı bir ay uzadırlar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "E-Q" mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.